Ao. 1818.] [*No.* 45.

Bataviasche Courant.

ZATURDAG, *den 7den* NOVEMBER, 1818.

BATAVIA.

ZATURDAG, den 7den NOVEMBER 1818.

AANSTELLINGEN.

De Kommissie van Superintendentie over de weeskamer bij besluit van Hunne Excellencien Kommissarissen Generaal van den 25sten Maart 1817 benoemd geweest, is bij gelegenheid van het vaststellen eener instructie voor de weeskamers in Nederlands Indiën, op den 23sten der verloopene maand October, bij een besluit van diendag ontbonden met den 1sten dezer maand.

Door de ijverige en naauwkeurige uitvoering van den last aan deze Kommissie aanbevolen, zijn de zaken der kamer in eene behoorlijke orde hersteld, en is daaraan een geregelde loop gegeven, zoo dat de belangen der weduwen en weezen als nu volkomen zijn gewaarborgd.

Kommissarissen Generaal hebben bij het besluit, waarbij de commissie is ontbonden, aan de leden welke dezelve hebben uitgemaakt, hunne tevredenheid over de verrigtingen der kommissie doen blijken.

Ten zelven dage zijn de navolgende personen benoemd om het nieuwe kollegie van weesmeesteren te Batavia uittemaken, te weten:

Tot president.

De heer Mr. H. A. Parvé.

Tot vice-president.

De heer J. Ekenholm.

Tot leden.

De heer G. van Gröll.
„ Mr. A. de Nijs.
„ De Bruijn van Tromp.
„ P. E. Nijland.

Tot secretaris.

De heer J. H. Cox.

Tot boekhouder.

De heer J. de Bozer.

welke heeren alle op ll. dingsdag in handen van HH. EE. de Kommissarissen Generaal den eed op de instructie hebben afgelegd, en dien dag derzelver bedieningen hebben aanvaard.

Met den eersten dezer de nieuwe inrigtingen, bepaald bij de wet van den 28 augustus ll., op het stuk der in- en uitgaande regten, in werking gebragt zijnde, is bij besluit van den 23 der gepasseerde maand aangesteld.

Tot Water-Fiskaal te Batavia.

De heer *J. Gansneb* gend. *Tengnagel*. En is voorts de waarneming van dien post te Samarang en Sourabaija opgedragen, als:

Te Samarang.

Aan den waarnemend fiskaal aldaar de heer *Van Schiune.*

Te Sourabaija.

Mede aan den waarnemend fiskaal aldaar Mr. *B. R. van der Meulen.*

Zijnde de onderscheidene ontvangers ten zelve dage in hunne posten gecontinueerd.

Voorts zijn nog bij onderscheidene besluiten gedaan de volgende benoemingen.

Tot Ommegaande Regter in de Wester Divisie.

De heer Mr. *J. P. Hulft van Hoorn*, in plaats van den heere *P. van Heemstede Copfliff*, honorabel ontslagen.

Tot Resident van Timor.

De heer *M. Halewijn*, thans Assistent Resident te Madura, in plaatse van den heere *Hazard*, als zoodanig ontslagen.

Tot Resident van Ternaten.

De voormalige Resident aldaar, de heer *Neijs*, die tot op de komst van den Gouverneur der Moluccos als Resident te Ambon had gefungeerd, welke post als toen is ingetrokken.

Tot Assistent Resident voor Menado.

De heer *J. Roos*, in plaatse van den heer *Martheze.*

Tot Assistent Resident te Madura.

De heer C. R ep, in plaats van den heer *M. Halewijn.*

Tot Secretaris bij den Resident van Paccalongang.

De heer *B. C. Verploegh.*

Op den 31sten october ll., is alhier afgekondigd devolgende.

Publicatie.

Kommissarissen Generaal over Nederlands Indië, aan alle de genen die deze zullen zien of hooren lezen, SALUT! *doen te weten.*

NADEMAAL wij het noodig gevonden hebben, de bestaande bepalingen en instructien voor de weeskamer in Nederlands Indië te herzien, te veranderen, en door meer doelmatige te doen vervangen, in de door ons gearresteerde instructie voorschriften vervat, welke voor het algemeen van eene verbindende kracht zijn, en alzoo ter kennisse van hetzelve moeten worden gebragt.

Zoo is het, dat wij ter kennisse brengen van elk en een iegelijk die zulks mogt aangaan, de volgende

Algemeene instructie voor de weeskamers in Nederlands Indië.

Art. 1. De weeskamers zullen bestaan uit eenen President, eenen Vice-president, waar zulks noodig wordt geoordeeld, en voorts uit zoo veele Leden als voor elk afzonderlijk zal worden bepaald, onder toevoeging van zoo veele der meest gegoede, bekwaame en vertrouwde Chinesche, Inlandsche en Moorsche ingezetenen als naar gelang der plaatselijke gesteldheid, noodig geacht zal worden; zullende deze toevoeging echter geen plaats vinden bij de weeskamer te Batavia, aangezien dezelve zich niet zal bemoeijen met zaken, Chinezen, Inlanders, Mooren of andere gelijkstandige personen, dan wel derzelver boedels, betreffende. Zij zullen worden bijgestaan door eenen secretaris, boekhouder en verdere geemploijeerden.

2. De weeskamers zijn bestemd om alle vacante en onbeheerde boedels en nalatenschappen, voor zoo verre die niet klaarblijkelijk insolvent zijn, en waar de weeskamers niet door het bestaan van een testament of akte codicilair en de benoeming van aanwezige boedelredderaars, executeuren of voogden zijn uitgesloten, ten behoeve der belanghebbenden te administreren en beneficeren, als mede tot het aanvaarden der voogdijen over minderjarigen, bij zoodanige vacante en onbeheerde boedels en nalatenschappen belanghebbende, voor zoo verre die zich in Indie bevinden; wordende onder zulke boedels ook begrepen de zoodanige, waarin de testamentaire of codicilaire administrateur, executeur of voogd zal zijn overleden of naar elders vertrokken, zonder eenen vervanger bij behoorlijke akte te hebben benoemd, wanneer de principale aanstelling is geschied met verleende kwalificatie en magt van substitutie en surrogatie. In boedels waar vermoedelijk wel een testament of akte codicilair bestaat, zonder dat zoodanige akte van uitersten wil gevonden wordt of voorhanden zij, zijn de weeskamers gehouden, de administratie te aanvaarden en die te vervolgen tot dat van de akte van aanstelling behoorlijk blijke.

3. De doodgraver zal voor de begraving van ieder lijk, van het overlijden moeten kennis geven ter secretarie, of na het sluiten van dezelve, ten huize van den secretaris der weeskamer, dewelke van deze aangifte den doodgraver een schriftelijk bewijs zal geven, om hetzelve ter zijner verantwoording te bewaren en te kunnen vertoonen.

4. Dadelijk na de erlangde kennisgave, zal de secretaris of bij ziekte van denzelven, een der leden zich naar het sterfhuis begeven, en vragen of er in den boedel eene akte van uiterste wil bestaat, waarbij executeuren of boedelredderaars, zich ter plaatse van het sterfhuis bevindende, zijn aangesteld, vermogende hij ook, wanneer hij tot antwoord krijgt dat er zoodanige akte bestaat, de inzage van dezelve verzoeken; van het ontvangen antwoord en van zijne bevinding zal hij onverwijld den president of vicepresident rapport brengen, en wanneer dan blijke, dat, of in het geheel niet in voege voorschreven nopens de administratie en beheering des boedels is voorzien, dan wel dessaangaande eenige twijfel overblijft, zal de president of vice-president geregtigd en verpligt zijn dadelijk dusdanige nalatenschap door den secretaris ten overstaan van twee leden kommissarissen te doen verzegelen, en hetgeen niet verzegeld kan worden inventariseren en daarvan te doen opmaken behoorlijk proces verbaal, zorgende inmiddels voor de begraving, op eene wijze, aan den staat des boedels gevenredigd.

5. Een behoorlijk onderzoek of de kamer tot het beheer van dusdanigen boedel geregtigd of verpligt zij, zal hierop moeten volgen. In het eerste geval houdt zij den boedel aan, anders geeft zij dien over aan de gestelde of wettige erfgenamen, executeuren of boedelredderaars, en ingeval van desolaat-of insolvent-bevinding, vervoegt zich de weeskamer tot den competenten regter, bij schriftelijk verzoek en met overlegging van verificatoir bewijs, om autorisatie op den curator tot het aanvaarden des boedels, ten einde die ten behoeve der belanghebbende te administreren, en doet zich bij de overgave des boedels daarvan geven behoorlijke akte van transport.

6. Wanneer over de beslissing op het onderzoek van het voorgaande artikel, verschil mogt ontstaan, zal voor zoo verre hetzelve geene personen betreft welke ter eerster instantie voor de regtbank van het hoogste ressort in regten aangesproken moeten worden, de dagelijksche regter van eersten aanleg daarin *de plano* beslissen, onder zoodanige bepalingen, als dien aangaande bij de instructie voor de raden van justitie zijn vastgesteld, en behoudens de vrijheid om in alle gevallen in hooger beroep te gaan, om aldaar in gelijker voege beslissing te erlangen.

7. De kamers eenen boedel aanvaardende, zullen de benoemde kommissarissen met den secretaris, alles wat tot denzelven behoort naauwkeurig inventariseren, hier onder ook bijzonder begrijpende de schuldboeken, effekten, obligatien en andere papieren en zij zullen bij deze inventarisatie roepen twee der naaste magen of bekende vrienden van den overledenen. De inventaris zal dadelijk na de inventarisatie gesloten en geteekend worden door de kommissarissen, den secre-

taris en die van de vrienden welke over de inventarisatie zijn geroepen, zoo mede door degenen, welke aanwijzing van het goed hebben gedaan. Tot de goede bewaring en zorge dat de boedel op geenerhande wijze worde verminderd of benadeeld, zullen kommissarissen de meest geschikte maatregelen, nemen en des noodig eenen bewaarder in den boedel kunnen stellen.

8. Zoodra de inventarisatie is afgeloopen, zullen kommissarissen daarvan verslag doen aan de kamer, dewelke naar gelang van zaken, aan kommissarissen autorisatie zal geven tot den publieken verkoop der goederen; goederen aan bederf of vermindering onderhevig, zoowel als lijfeigenen, mitsgaders paarden of ander vee, zullen op voordragt van de kommissarissen, op autorisatie van den president, in het openbaar kunnen worden verkocht.

9. De in een boedel gestelde kommissarissen zijn gehouden denzelven boedel, even gelijk particuliere executeuren, tot den einde toe te beheeren en te benificeren, en na de inventarisatie nog iets ontdekkende, daarvan nadere inventaris te maken, onder approbatie van de kamer, dezelve van alle buitengewone toevallen kennis gevende, en daarop hare beslissing vragende. Zij worden beschouwd als de representanten in dusdanigen boedel, vorderen alle uitstaande schulden in, en vereffenen den boedel als naar behooren.

10. Kommissarissen kunnen echter nimmer eenige gelden ontvangen; dezelve worden op de gewoone wijze bij den secretaris gestort, welke gehouden is, daarvan iedere week aan kommissarissen schriftelijk kennis te geven, ten einde zij dit op de rekening des boedels zoude kunnen aanteekenen.

11. Indien in eenigen boedel gevonden worden schuldboeken, is de boekhouder der kamer gehouden die onder het toezigt van kommissarissen aftesluiten, des noodig in een ander boek overtedragen, en van de hem opgegevene posten, ten behoeve van dusdanigen boedel, behoorlijk boek te houden.

12. Uiterlijk zes maanden na het overlijden, zullen kommissarissen aan de kamer indienen een behoorlijk verslag over de beheering van den geheelen boedel, en hetzelve vergezeld doen gaan van de boedel rekening en andere dienende stukken; de posten welke als dan nog loopende zullen zijn, zullen op de boedel rekening voor memorie voortloopen, en kommissarissen gehouden wezen, daar over iedere zes maanden nader verslag en rekening te doen.

13. Aan de weeskamers wordt de bevoegdheid gelaten om ten allen tijde naar bevind van zaken, boedels welke insufficient mogten worden bevonden, invoege als bij art. 5 is gezegd, overtegeven aan den regter, ten einde dezelve als insolvent door den curator te laten administreren en benificeren, zonder dat de kamers voor de late aangifte verantwoordelijk zullen zijn, of voor de meerdere schulden dan baten kunnen worden aangesproken, mits die verachtering des boedels niet aan nalatigheid of verzuim der weeskamers te wijten zij; zijnde zij in zoodanig geval in regten aansprakelijk tot vergoeding, behoudens haar verhaal op diegenen uit de haren, door wiens nalatigheid zulks is geschiedt.

14. Doodschulden en de zoodanige welke klaarblijkelijk preferent zijn, zullen op voordragt van kommissarissen en op last van de kamer kunnen worden betaald, hetwelk mede zal moeten geschieden met schulden, welke op renten loopen, wel te verstaan wanneer de boedel klaarblijkelijk sufficient zal bevonden zijn. Van alle deze uitbetalingen geeft de secretaris kennis aan kommissarissen, even als dit bij art. 10 nopens den ontvang, is bepaald.

15. Elk en een iedder die krachtens eene akte van uitersten wille geroepen en daargesteld is, om eenen boedel of eene nalatenschap te redderen en te administreren, is gehouden binnen de eerst volgende veertien dagen na het overlijden des testateurs, dezelve akte, van welken aard die ook zijn mag, ter weeskamer overteleggen, ten einde die, zoo als dezelve is, aldaar kan worden geregistreerd, zonder onderscheid of het eene opene dan wel eene gesloten akte is, zullende tevens ingeval behalve de akte, waarbij de executeur of boedelreddenaar is benoemd, een gesloten testament gevonden wordt, zoodanige executeur of boedelredderaar gehouden zijn, binnen den tijd van veertien dagen te compareren voor kommissarissen der weeskamer, ten einde te exhiberen de geslotene akte van uiterste wille, van de sluiting en superscriptie, dadelijk in tegenwoordigheid der comparanten bij akte van opening aanteekening te laten nemen, het omslag ten overstaan dier kommissarissen te openen, van al het daarin gevondene aanteekening te laten nemen, voorts al hetzelve te lezen, en wijders ter weeskamer te laten verblijven, om te worden geregistreerd en daarna geheellijk terug ontvangen; verblijvende het alsdan aan de weeskamer om te handelen, zoo als dezelve volgens hare instructie zal blijken bevoegd en verpligt te zijn. Zij die in gebreke blijven om de overgifte van eenige akte van uitersten wille, binnen den vastgestelden tijd te bewerkstelligen, vervallen in eene boete van *f* 25 tot *f* 100 ter discretie des regters, naar den stand en de gelegenheid van den nalatigen te bepalen, ten behoeve van de weeskamer. En zullen de weeskamers bevoegd en gehouden zijn, zoodanige nalatigen op hunne kosten, door notaris en getuigen te doen annuncieren dat zij vervallen zijn in de boete van *f* 25 tot *f* 100 mitsgaders hen insinueren en sommeren om uiterlijk binnen de eerstkomende acht dagen na de gedane annunciatie, insinuatie en sommatie, als nog de aanwezige akte behoorlijk ter weeskamer te komen overleggen, op straffe, dat daarna, zonder verder uitstel tegen hen in regten zal worden geprocedeerd, achtervolgens de deswegens, bij art. 6 dezer instructie gemaakte bepalingen, zoo tot condemnatie in de geincurreerde boete ter discretie der regters; als ook om de akte van uitersten wille binnen eenen bepaalden tijd ter weeskamer over te brengen, en dezelve condemnatie naar scherpheid van regten aan zich te zien executeren, zullende van zoodanige condemnatie geen hooger beroep worden toegelaten. De overgelegde akten van uitersten wille, zullen bij de weeskamer binnen drie dagen geregistreerd worden om daarna terug gegeven te worden met eene daarop gestelde aanteekening, wegens het overbrengen en registreren, onder de handteekening van den secretaris, en tegen betaling van het daar voor aan de secretarie verschuldigde, volgens de salaris lijst. Ingevalle tevens mogt komen te blijken, dat door eenig executeur, boedelredderaar of voogd, dan wel erfgenaam, ten aanzien van het bestaan eener akte van uitersten wille, de weeskamer was misleid, op welke wijze ook, zal tegen dezelven in gelijker voege worden geprocedeerd, onder verdere bepaling, dat zoodanige misleider zal vervallen in eene boete van *f* 500 ten behoeve als voren: en indien het een notaris mogt zijn, deze daarenboven van zijne admissie verstoken zal worden, alles onverminderd eene criminele actie waar het bedrijf van eenige falsiteit almede plaats heeft; zullende voorts in allen gevalle de kosten en boeten door de executeuren, boedelredderaars of voogden, in hun privé moeten betaald worden.

16. De weeskamers eenen boedel administrerende, zijn gehouden van alle akte van uitersten wil, volledige afschriften aftegeven aan den kollekteur van de kollaterale successie, en extracten aan de publieke autoriteiten of pieuse gestichten, die bij eenig testament mogten zijn gebeneficeerd.

17. In boedels waar de langstlevende der echtgenoten erfgenaam en boedelredderaar is geinstitueerd, en waar zich tevens mede erfgenamen voor de legitime portie bevinden, het zij dezelve hier aanwezig dan wel uitlandig zijn, zoo lang van derzelver vooroverlijden niet is gebleken, zal binnen zes maanden na het overlijden, de langstlevende der ouders of anderen boedelhouder, aan de kamer moeten doen bewijs van de legitime aan de voornoemde erfgenamen aangekomen, waartoe mede zullen geroepen worden een of twee der naaste aanwezige magen van den overledenen. Het bewijs door de kamer goedgekeurd zijnde, zal zij kunnen vorderen voldoende borgtogt voor de overbrenging der gelden en effekten op de kamer.

18. De ingeleverde rekeningen zullen ter examinatie worden gesteld in handen van twee kommissarissen, welke die zullen nazien en van hun onderzoek verslag doen; bij accoord bevinding zullen de rekeningen aan de rendanten worden terug gegeven, met een daar onder door den secretaris gestelde aanteekening wegens het accoord bevinden, tegens betaling van het daar voor volgens de salaris lijst verschuldigde.

19. Ingevalle de boedel niet toereikt en dus geen bewijs kan worden gedaan, zal hiervan aan de weeskamer ten genoege moeten blijken, door het overleveren van eenen boedelstaat en bijvoeging der verificatoire bewijzen, des noods ten overstaan van de aanwezige naaste magen, in tegenwoordigheid der rendanten bij de weeskamer te debatteren, met dien verstande tevens, dat zoodanige staat en inventaris ook binnen den bepaalden tijd moet worden aangeboden.

20. Bij nalatigheid of verzuim van het voorgeschrevene bij art. 17 en 19 zal de nalatige vervallen in eene boete van 25 tot 100 guldens, mitsgaders tegen hem tot voldoening zijner verpligtingen geprocedeerd worden, zoo als bij art. 15 is voorgeschreven.

21. Ten einde de kamers in staat te stellen hierop behoorlijk te kunnen letten, zullen zij houden behoorlijke registers van alle de overledenen, waarbij zal worden aangeteekend,

De naam en toenaam.
De geboorteplaats.
De ouderdom.
De kwaliteit.
De dag en plaats van het overlijden.
De naam van den executeur of boedelredderaar.
Of er onmondigen zijn.
Of er bewijs moet worden gedaan.
Wanneer en hoedanig hier aan zal wezen voldaan.

Zullende in dit boek almede opgeteekend worden, de op zee of andere plaatsen overledene personen, welke alhier zijn gedomicilieerd, en waarvan de belanghebbende gehouden zijn aan de kamer aangifte te doen.

22. De bewezen gelden en effekten, zullen in de boedels alwaar de kamer niet is uitgesloten, uiterlijk acht maanden na het overlijden op de weeskamer moeten worden overgebragt; de kamer zal echter vrijheid hebben, die aan de langst levende der ouders, voor der kinderen onderhoud te laten, mits daar voor nemende voldoende hijpotheek of vier goedgekeurde borgen.

23. De weeskamers zullen geene toestemming tot hertouwen geven, voor dat haar gebleken is dat behoorlijk bewijs is gedaan voor de onmondige kinderen. Eene vrouw willende hertrouwen, zal bovendien gehouden zijn, der kinderen gelden en effekten ter weeskamer te tellen en overtebrengen.

24. De weeskamers in eenen boedel komende alwaar onmondigen zijn, zal zij dezelve onmondigen bestellen ten huize en onder het dagelijksche toezigt van zoodanigen persoon als met goedvinden van des overledenen maagschap daartoe geschikt geoordeeld wordt, ten einde de pupillen alzoo bekwamelijk te doen opvoeden en onderwijzen, tegen betaling van het daar voor toegestaane uit de renten van de fondsen der pupillen, alles onverminderd de verantwoording van zoodanigen persoon aan de weeskamers, mitsgaders de verpligting voor de kamers om steeds te waken, dat door zoodanigen persoon aan het oogmerk voldaan, of anders de pupil hen ontnomen worde, met vrijheid tevens voor elke weeskamer om het toezigt over de pupillen te verdeelen onder de leden, aan welke ieder afzonderlijk bijzonder het toezigt over dezelve en hunne belangen wordt opgedragen, met verpligting om telkens daarvan aan de weeskamer rapport te doen.

Wanneer de renten der fondsen des boedels niet toereiken, om de kinderen daar uit te onderhouden, en geene geschikte personen te bewegen zijn, de voogdij uit liefde op zich te nemen, zullen zoodanige kinderen worden overgegeven aan het diakonie weeshuis, om aldaar te worden ingenomen; blijvende desniettemin derzelver fondsen, waar van de renten aan het diakoniehuis zullen worden uitgekeerd, onder administratie van de weeskamer. En zal in zelvervoege worden gehandeld met personen tot heden door de weeskamers geallimenteerd, welke aan het armenhuis of de diakonen zullen worden overgewezen.

25. De weeskamers zijn belast met het algemeene toezigt over alle particuliere voogden en administrateuren, met volle bevoegdheid en verpligting, om, waar dezelve zich verdacht maken wegens kwade directie en administratie, hen in regten te kunnen betrekken, ten einde zij uit de voogdij of administratie gesteld worden, en dezelve, hetzij aan de weeskamers, dan wel aan andere personen kan worden opgedragen, naar mate de regter meest oorbaar voor de geadministreerden zal oordeelen.

26. De weeskamers vergaderen gewoonlijk eenmaal ter week, op eenen bij elk harer vastgestelden dag, en buiten gewoon zoo dikwijls noodig is. Alle zaken worden behandeld en afgedaan bij meerderheid van stemmenen bij het staken derzelve maakt de president het besluit op, naar het gevoelen waarbij hij zich heeft gevoegd.

De president verdeelt de werkzaamheden, en zorgt vooral voor de geregelde en spoedige afdoening van zaken, voor het houden der boeken, en dat het archief in behoorlijke orde blijve. Hij heeft onder zich des kamers zegel, en geeft dit voor iedere verzegeling aan kommissarissen af, die gehouden zijn hetzelve den eigen dag, na gebruik, weder aan den president terug te zenden.

27. De groote geldkas is onder het beheer van de kamer. Van dezelve zijn drie sleutels, welke berusten bij den president en bij de twee kommissarissen van de maand, welke ieder eenen sleutel hebben, en gelijk verantwoordelijk zijn, zullende zij gezamentlijk bij iedere opening en sluiting van de kas moeten tegenwoordig zijn, en hunnen sleutel nooit aan anderen mogen afgeven, dan in geval van ziekte, en als dan nog op hunne eigene verantwoordelijkheid.

28. In de groote kas zal een boek bewaard worden, waarop ieder ontvang of uitgave zal worden geboekt; bij het sluiten zal hetzelve door alle de sleutelbewaarders, en door den boekhouder worden geteekend, ten einde den laatsten in staat te stellen, de posten behoorlijk in het kontra groot boek intenemen.

29. De kleine kas is onder het beheer van den secretaris; de boekhouder heeft echter daarvan ook eenen sleutel, en is met den secretaris gelijkelijk verantwoordelijk voor alle minder bevonden gelden. De secretaris legt in iedere wekelijksche vergadering eenen staat over van de kas, hetgeen hij als dan boven de *f* 1000 in handen heeft, wordt in de groote kas overgebragt, en geen *f* 1000 hebbende, wordt dit des noodig, uit de groote kas aangevuld.

30. De betalingen, waartoe in de gewoone vergadering is besloten, en die *f* 1000 te boven gaan, geschieden op den eersten of tweeden

daarop volgenden dag, bij de kamers respectievelijk te bepalen, wanneer de sleutelbewaarders van de groote kas daartoe zullen vaceren, ten ware de zaak op den dag der vergadering zelve konde worden afgedaan.

31. Alle betalingen geschieden door den secretaris; op ordonnancien van den president, gegrond op de besluiten van de kamer daarbij aangehaald, de ordonnancien worden door den boekhouder opgemaakt, en door hem voor de betaling geregistreerd.

32. De ontvang van gelden geschiedt ook door den secretaris, de kwitantien zijn echter niet deugdelijk, ten ware die door den boekhouder voor het opmaken en registreren zijn geteekend.

33. Voor den 5den van de volgende maand, is de secretaris gehouden zijne kasrekening van de vorige maand den president in handen te stellen; deze zal die in de eerstkomende vergadering overleggen, en door de twee kommissarissen van de maand, over welke de rekening loopt, met den boekhouder doen examineren; na accoord bevinding teekenen de beide kommissarissen en de boekhouder zoo wel het kasboek als de uitgetrokken kas-rekening: de president zendt met zijn visa de originele kasrekening voor den 20sten, aan de algemeene rekenkamer.

34. Voor iedere maand worden tijdig twee kommissarissen benoemd, om de in die maand voorkomende boedels te beheeren; zullende deze kommissie over alle de leden gelijkelijk en bij beurten worden verdeeld. De president heeft echter vrijheid, om onder approbatie van de kamer, in bijzondere gevallen hiervan af te wijken, en den eenen of anderen boedel aan een of twee leden optedragen, niet zijnde kommissarissen van de maand, gelijk ook hem de bevoegdheid wordt gegeven, om in boedels, beneden de f 1000, slechts eenen kommissaris te benoemen. De vice-president is even zoo zeer gehouden als de leden om deze en alle andere kommissien uittevoeren.

35. Onder ultimo junij van ieder jaar, wordt uit de kamers eene kommissie van twee of meer leden benoemd, om eene naauwkeurige opname te doen, van alle bij de kamers voortloopende beleeningen op vastigheden, en aan de kamers voorte dragen, de middelen om de defekten overeenkomstig de regulatien in orde te brengen. Voor den 1sten october, zal van de bevinding dezer kommissie door de kamers, met hare consideratien verslag moeten worden gedaan aan de Hooge Regering.

36. Jaarlijks onder ultimo december, zullen de weeskamers aan de Hooge Regering inzenden eenen staat van alle hare pupillen.

37. Maandelijks zullen zij de Hooge Regering aanbieden, eenen uitvoerigen staat en verslag van de boedels in die maand aan de kamer vervallen, en van de boedels nog onveréffend voortloopende, met de redenen van dien, en de vooruitzigten wanneer alle deze boedels zullen kunnen worden veréffend: zij zullen daarbij tevens voegen eene korte aantooning van de kas, en van alle ontvangsten en uitgaven in de afgeloopene maand gedaan.

38. De boeken worden onder ultimo december van ieder jaar gesloten; de korte staat wordt voor het einde van januarij aan de Hooge Regering, en de boeken zelve ter examinatie aan de algemeene rekenkamer aangeboden, welke te Batavia daartoe in de vergaderzaal van de weeskamer zal vaceren, en daarin alle faciliteit en bijstand moeten genieten. De boeken van de andere weeskamers zullen na examinatie door de rekenkamer worden gebragt ter weeskamer te Batavia, om aldaar te blijven berusten.

39. De rekenkamer zal een lijste van boedels geene uitgaven in rekening lijden, dan de zulke, welke algemeen door executeuren kunnen worden opgebragt, en voor uitgaven uit de fondsen der kamers geene andere, dan waartoe dezelve door het Gouvernement zijn geautoriseerd.

40. De examinatie door de rekenkamer, even min als de examinatie door de kamers zelve van eenige rekeningen gedaan, kan eenigermate inbreuk maken, op het regt aan een ieder competerende, om de rekeningen van de weeskamers, even als van iederen executeur of voogd te onderzoeken, en die des geraden vindende, te debatteren.

41. De traktementen van alle de beambten van de weeskamers worden betaald uit 's lands kas en de kamers worden van landswege voorzien van de noodige schrijfbehoeften.

42. Na het sluiten van de boeken en staatrekening zal elke plaatselijke regering opmaken eenen staat van het geen voor traktementen, schrijfbehoeften en andere uitgaven aan de weeskamers zal wezen verstrekt, de kamers daarvoor debiteren, daarentegen door dezelve jaarlijks in 's lands kas doen storten de winsten in het afgeloopen jaar, uit welken hoofde ook behaald; zullende de kamers geen eigen fonds mogen hebben, maar alles in 's lands kas moeten overbrengen, en hare directie eeniglijk bepalen tot het administreren van boedels van anderen.

43. De kamers zullen het uitgezetten kapitaal alzoo bepalen tot de massa van de boedels onder haar beheeren; geene leeningen zullen gedaan worden, dan onder de volgende bepalingen.

a. Dat daarvoor wordt verbonden vast onbezwaard eigendom, in de verponding ten minste voor het dubbeld der schuld aangeslagen, en dat aan één persoon of op één hijpotheek, niet meer worde geleend als f 40,000.

b. Dat daarenboven worden gegeven vier goedgekeurde borgen.

c. Dat bij gebreke van goede borgen een tweede hijpotheek, ter waarde van het eerste, zal moeten worden aangeboden.

d. Dat de verband brieven worden gepasseerd, voor de gewoone autoriteit daartoe vacerende, altijd ter eerster aanmaning betaalbaar tegen negen percent jaarlijksche renten, en om de renten zonder eenige aanmaning, op de kamer te komen betalen, alle zes maanden onder ultimo junij en ultimo december.

44. Aan geene der beambten van de kamers zullen eenige leeningen mogen gedaan, noch dezelven een debet post worden gegeven; zij kunnen ook ten behoeve van de kamers geen borgen zijn.

45. De verzoeken om beleening zullen in geschrifte bij de weeskamers gedaan worden, en aldaar ingeschreven worden in één daartoe aanteleggen register, naar eene volgorde maandelijks door het lot te bepalen, welke volgorde in het toestaan van beleeningen, stiptelijk zal worden achtervolgd.

46. Wanneer iemand twee maanden in verzuim zal wezen om zijne renten te komen betalen, zal hij worden aangemaand, om dezelve binnen den tijd der eerst volgende maand, nevens de voor die maand verschuldigde aan te zuiveren, op poene dat hem bij gebreke van dien de schuldkennis worde gehouden voor opgezegd, en daar aan niet voldoende, zal door de kamers tegen den nalatigen, bij parate executie worden geprocedeerd, tot betaling van het volle kapitaal met de verschenen interessen.

47. Het beheer van der pupillen middelen en goederen, geschiedt door de kamers zelve; aan dezelve wordt echter vrijgelaten voor de administratie van vaste goederen, welke onverkocht moeten blijven, eenen aan haar verantwoordelijken administrateur te benoemen; de effekten, eigendoms-brieven en preciosa's die onverkocht moeten blijven, worden ter weeskamer in de groote geld-kas bewaard, van een en ander worden behoorlijke omstandige registers gehouden. De preciosa's zullen ordelijk worden beschreven, met bekendstelling van derzelver waarde, gehaalte en kenteekenen, en daarna verzegeld, zullende op een aan dezelve met een zegel gehecht papier gesteld moeten worden, tot welken boedel dezelve behooren.

48. Van de kapitalen bij de weeskamers geadministreerd wordende, zonder onderscheid of dezelve aan onmondigen dan wel aan mondigen of ook aan onbekende personen toekomen, wordt gevalideerd zes pro cent. De sommen beneden de f 200, loopen eenlijk à deposito zonder renten, en de renten worden in ronde sommen berekend.

49. Alle de pretensien op boedels onder het dadelijk beheer van de kamers vallende, moeten worden opgegeven binnen drie maanden na het overlijden, op poene, dat wie in dezen in gebreke zal blijven, zoo daartegen geene gewigtige redenen zijn, van zijn regt, actie en pretensie zal zijn en blijven verstoken, wanneer van zoodanige opgave en aanmaning tot betaling, geen voldoende bewijs kan worden bijgebragt.

50. Degenen welke gelden op de weeskamers te goed hebben, zullen die ten allen tijde kunnen vorderen in klinkende munt, zullende de kamers daarna ten allen tijde, hare maatregelen moeten nemen.

51. Wanneer een boedel aan de weeskamer komt, zullen de huisgenoten of diegenen welke in den boedel zijn of geweest mogten zijn, alle de goede en wat dies meer is, tot den boedel behoorende, ter goeder trouw op-aan-en overgeven, met vrijheid en volle bevoegdheid voor de weeskamers, om, waar zij, ter zake van twijfeling vermeenen zich niet te kunnen vergenoegen met de presentatie van den eed voor de getrouwe op-en overgave van al het tot den boedel behoorende, bij den regter te kunnen vorderen, dat degenen die op-aan-en overgave hebben gedaan, met plegtigen eede, ten bijwezen van gekommitteerden uit de kamer, voor de geheele regtbank, dan wel voor kommissarissen uit dezelve zullen zweren, dat zij die op-aan-en overgave hebben gedaan naar hunne beste geweten en ter goeder trouwe, en dat zij voorts aannemen om zoo zij nader iets ontdekken mogten, hetwelk hen blijken zal tot den boedel te behoogen, hetzelve onverwijld en opregtelijk als nog te zullen op-aan-en overgeven, alles onverminderd de bevoegdheid der officieren van justitie, om waar blijken mag, dat vroeger of later eenige misdaad is gepleegd, tegen de schuldigen het regt der hooge overheid waartenemen.

52. Kommissarissen in eenen boedel vacerende, zullen aan de huisgenoten moeten laten, hunne kleederen, tot dagelijks gebruik behoorende, zoo mede zoo lang zij in het sterfhuis wonen, het noodige huisraad en onderhoud; zullende voorts deswegen door de kamer in billijkheid worden gedisponeerd.

53. Uitgezonderd in zaken breder bij deze instructie reeds beschreven en aangewezen, zullen de weeskamers geen proces mogen voeren, dan voor zoo verre het eiland Java betreft, op autorisatie der hooge regering, en elders, van dengenen welke aldaar het hoofd-gezag voert, en voorts zich daarin gedragen overeenkomstig de bepalingen bij art. 6, dezer instructie, en op de administratie der justitie in het algemeen, daargesteld.

54. De beambten van de weeskamers zijn in hun privé niet aansprakelijk voor hunne administratie, ten ware hen bewezen kan worden, dat zij opzettelijk tegen hunnen last-brief hebben gehandeld. In dat geval zijn zij aansprakelijk in regten, zoo tot vergoeding van schade als verwijzing tot straffe, zoo als in goede justitie volgens regt en wetten bevonden zal worden te behooren.

55. De kamers zullen dezelfde salarissen declareren als welke aan particuliere executeuren zijn toegekend of bij de salaris lijst voor de weeskamers zijn bepaald, met dien verstande nogtans, dat nadat een boedel zal zijn verevend, en de gelden daartoe behoorende belegd, geene salarissen hoegenaamd meer in rekening zullen worden gebragt, en de verdere kosten van administratie, uit de meer genoten dan uitgekeerde wordende renten zullen worden voldaan.

56. Op plaatsen waar geene weeskamer bestaat, zullen door twee gekommitteerden, permanentelijk daartoe door degenen die aldaar het gezag voert te benoemen, en onder kennisgave van die benoeming aan de weeskamer onder welke die plaats behoort, als agenten van dezelve kamer, alle onbeheerde boedels en voogdijen, volgens de bepalingen dien aangaande bij deze instructie daargesteld, worden aanvaard, zoo wel ter bezorging van de begravenis van het lijk, als om verders alles te doen wat ten behoeve van de belanghebbende wordt vereischt, met verpligting om onverwijld daarvan kennis te geven aan de voorgedachte weeskamer, met alle de noodige toelichtingen nopens den waarschijnlijken staat des boedels, en wat verder in aanmerking komen mag, ten einde de weeskamer in staat te stellen, om te handelen zoo als dezelve te rade worden mag, en van derzelver goedvinding die agenten ter opvolging kennis te geven; wordende degenen die op zulke plaatsen het gezag hebben bij dezen uitdrukkelijk aanbevolen, om alles te doen, wat dienstbaar zijn kan ter voldoening aan het oogmerk en de intentie van de Hooge Regeering in dezen, derhalve te zorgen, dat door de doodgravers inzonderlijk getrouwelijk worde voldaan aan de verpligting hun bij art. 3. dezer instructie opgelegd, door de noodige kennisgave te doen aan den plaatselijken secretaris, die daarvan onverwijld berigt geeft aan een der benoemde agenten, om verder onder het toezigt van het plaatselijke gezag te handelen, even als de weeskamers zouden doen.

57. Telken halfjare, tot aan den geheelen afloop, doen gemelde gekommitteerden rekening en verantwoording aan gemelde autoriteit, en deze zendt die papieren, daarop geene aanmerkingen hebbende, over aan de weeskamer, om, ingeval van afdoening en uitbetaling, de rekeningen ook bij de weeskamer goedgekeurd zijnde, dezelve gevolg te laten nemen, en om wijders door de weeskamer, bij het inzenden harer rekeningen en verantwoordingen aan de algemeene rekenkamer, onder een afzonderlijk hoofddeel verhandeld te worden; blijvende wijders zoodanige gekommitteerden of agenten persoonlijk verantwoordelijk, voor al het geen zij ongekwalificeerd hebben verrigt, of waar mede zij opzettelijk of door onachtzaamheid zoodanige boedels benadeeld hebben.

58. Gelden van dusdanige boedels komende, worden op de plaats van den ontvangst in 's lands kas gesteld en op behoorlijk advies aan de weeskamer waar onder zoodanige plaatsen behooren uitbetaald, alles behoudens de bepalingen bij art. 42 dezer instructie, en de daaruit voortspruitende verpligtingen voor het plaatselijke gezag aldaar, om daaruit te vinden de onkosten waarvan in art. 59 nader zal gesproken worden.

59. De gecommitteerden op de plaatsen, behoorende onder de respectieve weeskamers, genieten een redelijk loon, het geen bij de salaris lijst zal worden bepaald en uit de plaatselijke kas zal worden betaald en de weeskamer ten laste gebragt.

60. De president zal borg moeten stellen voor . . . . . . f 10,000
De vice-president . . . . [illegible]
De secretaris 10,000

De boekhouder 3,000

61. De president, vice-president, leden, secretaris en boekhouder zullen direkt noch indirekt, eenige giften, gaven of geschenken aannemen ofte door iemand van hunne familie, huisgezin of bedienden doen aannemen, van de zoodanigen, met wien zij uithoofde hunner ambtsbetrekkingen eenige uitstaande zaken hebben of waarschijnlijk krijgen zullen.

62. De president, vice-president, leden, secretaris en boekhouder leggen bij de aanvaarding hunner bediening den volgenden eed af:

Ik verklaar, en zweer dat ik om den post van van de weeskamer te te bekomen, aan niemand wie hij zij, hetzij in of buiten het bestuur, iets, onder wat voorwendsel het zijn moge, beloofd of gegeven hebben, noch beloven of geven zal. Ik beloof den mij aanbetrouwden post met al mijn vermogen, overeenkomstig de wetten en instructien daarvoor zijnde of nader te maken, getrouw en ijverig te zullen waarnemen, zonder om lief of leed, vriend of vijandschap, gunst of afgunst of om eenigerhande reden of oorzaak daarvan aftewijken: dat ik mij voorts meer en meer bekwamen zal, om aan het oogmerk mijner plaatsing, het voorstaan van der weezen regt, en van het geen verder der kamer aangaat, te beantwoorden.

Zoo waarlijk helpe mij GOD almagtig.

63. Jaarlijks zal in de eerste vergadering der kamer door alle de voorschreven beambten, worden afgelegd den eed, dat zij op geener handewijze hebben afgeweken van het verbod in art. 61, omtrent het aannemen van geschenken omschreven, en, voor zoo verre zij ter goede trouw weten, hebben achtervolgd de bepalingen in deze instructie vervat. Van het afleggen van dezen eed, zal voor zoo verre Java betreft, aan de Hooge Regering, en op plaatsen buiten Java gelegen, aan het plaatselijke gezag verslag worden gedaan.

En op dat niemand hiervan onwetenheid voorwende, zal deze worden afgekondigd, alomme waar zulks behoort, en te geschieden gebruikelijk is.

Gegeven te Batavia, den 23sten october des jaars achttien honderd en achttien.

De Kommissarissen Generaal over Nederlands Indië.

Ter ordonnantie van dezelven.

De Secretaris Generaal.
R. D'OZIJ.

ZEE-TIJDINGEN.

BATAVIA.

Aangekomen.

Oct. 30.—brik *Sambas, J. M. Kern, van Sambas den 8 Oct. passagier, de heer J. G. Goldman.*

— 31.—*schip Canton, J. Schindehutte, van Sourabaija den 15 Oct. passagier, de heer DeHoogh.——Eng. brik Ganges, Burnat, van Samarang den 18 Oct.——Arab. schip Ackbarij, Said Alowie, van Grissee den 3 Sept.*

Nov. 2.—*brik Soendie, Lim Boubing, brik Goanlie, Tjo Tjap, van Rembang den 21 Oct.——Amer. brik Jane, Thos. Saul, van Samarang den 24 Oct. passagier, supercarga J. Milnor.——Amer. brik Hindu, M. Whitneij, van Amsterdam den 1 Julij.——brik Obie, L. Penn, van Padang den 19 Oct.*

— 3.—*brik Susanna Barbera, J. Jacks, van Indramaijoe den 29 Oct.——schip Merie Osman, Sariff kasim bin Alie Bargaba, van Cheribon den 21 Oct.——brik Samber, Oei Ingtjong, van Bantam den 28 Oct.*

— 5.—*brik Frolic, J. Broekhuijsen, van Indramaijoe den 31 Oct.——schip Coromandel, W. Desij, van Samarang den 31 Oct. passagier, de heer Selby.*

Vertrokken.

Oct. 31—*Z. M. kanonneerboot No. 2, luit. van Geuricke, naar Lampong Toelan-bauang.—Eng. brik Gesina, J. Robertson, naar Bengalen.—schip Batavia, A. de Gelder, naar Amsterdam, passagier de heer Badde, dienstdoende als doctor.*

Nov. 1—*Z. M. schoener Emma, 1ste luit. Momma, naar Muntok.*

— 2—*Eng. schip Minerva, J. Bell, naar London, passagiers den heer F. Alkens en familie, den heer C. D. Grieves.*

— 3—*schip La Diane, A. Carbon, naar Brugge.——Eng. schip Supplij, C. Baijnes, naar Rotterdam.*

— 4—*Americ. schip Potomac, J. Gawn, naar Amsterdam.*

— 5.—*brik Jacoba Ambrosina, C. Lorck, naar Indramaijo.—Eng. brik Favorite, R. Roe, naar Mauritius, passagiers de heeren J. Tork en J. Dalton.*

— 6.—*Americ. brik Jane, T. Saul, naar New-Tork, passagier den heer Milnor.—Eng. schip John Bull, J. Bean, Poeloe Pinang.*

Schepen liggende ter reede;

Z. M. schoener Calijpso, schepen Arinus Marinus, Zee Meeuw, Franklin, Sourabaija Java, Aurora, Middelburg, Twee Vrienden, Vrouwe Agatha, Johanna Frederika, Vreede van Dortregt, Gouverneur Raffles, Ciristina Bernardina, Cornelia, Canton, Merie Osman, brikken De Goede Hoop, Lamboesarie, Marij, Margaret, Joanna, Boeroeng, De Goede Hoop, De jonge Drijman, Sambas, Soendie, Goanlie, Obie, Samber, Frolic, Susanna Barbera. kotter Endiavour.—Eng. schepen Grace, Marquis of Hastings, Hunter, Prince Blucher, Commerce, brik Ganges.—Frans. brikken Leguré, Confiance.—Americ. schepen Nestor, Bramin, Exchange, Wm. Baker, Bingham, Delphos, Union, China, Integritij, Minerva, Coromandel. brikken Hijperiau, Hendu.—Deensch. brik Venskabet.—Arab. schip Achbarie, brik Almoctasahill.

BATAVIA.

Hunne Excellencien Kommissarissen Generaal eenige klagten ontvangen hebbende van den Portugeeschen Gouverneur van Timor-Delhi, tegen de handelingen van den Nederlandschen resident te Koepang, die beschuldigd wordt het grondgebied van Zijne Allergetrouwste Majesteit te hebben geschonden, hebben dadelijk gelast dat het gedrag van dien ambtenaar zoude worden onderzocht en hebben denzelven naar Batavia doen oproepen om zich op de tegen hem ingebragte klagten te verantwoorden.

De luitenant kolonel *Baron Taets van Amerongen*, aide-de-camp van den Gouverneur Generaal, is, naar men verneemt, met dit onderzoek belast, en is reeds naar de plaats zijner bestemming vertrokken, vergezeld van den heer *Halewijn*, die benoemd is om den resident *Hazart*, te vervangen.

BATAVIA, *den 5den November* 1818.

De Directeur tot de zaken van Landbouw, Kunsten en Wetenschappen op den 25sten October ll. uit eene aan hem in afschrift medegedeelde missive van den fung. Resident der Preanger Regentschappen, aan Zijne Excellentie den Secretaris van Staat en Gouverneur Generaal d. d. 23 October vernomen hebbende, dat op den laatstg. dag eene sterke uitbarsting en ontbranding van den berg goenoeng *Goentoer* genaamd, en in het district *Trogong* van het regentschap *Bandong* gelegen, werd waargenomen, heeft zich onverwijld derwaards begeven, en aangaande de voorz. gebeurtenis en de gesteldheid van den brandenden berg onderzoek gedaan: door de van hem ontvangene berigten vinden wij ons in staat gesteld, de volgende bijzonderheden te kunnen mededeelen.

De eerste werking van den *goenong Goentoer* werd op woensdag den 21sten October des avonds tusschen 10 en 11 uren waargenomen, wanneer de berg onder hevige schokken, die zich te *Trogong*, de hoofdplaats van het district zeer duidelijk deden gevoelen, uit den top roodgloeijende steenen begon uit te werpen, die langs de helling van den berg tot op onderscheidene hoogten van denzelven afrolden. Dit verschijnsel duurde den geheelen nacht door, tot den volgenden morgen, wanneer omstreeks zes uren, eene hevige uitbersting van vuur en vlam plaats had, waardoor eene groote hoeveelheid gloeijende steenen tot eene aanmerkelijke hoogte werd opgeworpen, waarbij tevens verbazend veel rook, damp en asch uit den krater werd opgegeven. Dit alles bleef aldus den geheelen dag, zijnde donderdags en den daarop volgenden nacht met meer of minder hevigheid aanhouden; doch op vrijdag, in den ochtend, werd de uitbersting al sterker, en was omstreeks negen uren in den voormiddag het allerhevigst, wanneer behalve een verbazend aantal steenen, tevens zoo veel asch werd uitgeworpen, dat het licht daardoor in het noordwesten tot op eenen zeer verren afstand gedurende den geheelen voormiddag verduisterd was. Gelukkiglijk bleven de naastbij den berg gelegene bewoonde plaatsen, als *Trogong Garuth Seller*, enz. door den zuidoosten wind van alle deze schadelijke uitvloeisels verschoond, die door dezen wind naar het minder bewoonde gebergte in het N. W. werden voortgedreven, zoo dat door deze uitbersting, niet tegenstaande de hevigheid van dezelve, geen schade van aanbelang veroorzaakt is. Evenwel hadden reeds verscheidene lieden in de omstreken van den berg hunne woningen verlaten, en overal stonden, gedurende drie dagen de paarden gezadeld, en alles werd in gereedheid gehouden, om bij aannaderend grooter gevaar deze landstreken onverwijld te kunnen verlaten. Het branden van den berg duurde na de laatstgemelde hevigste uitber- [illegible] dag van den 23 October en gedeeltelijk ook nog den volgenden dag voort, tot dat hetzelve Zaturdags namiddag geheel ophield, en den volgenden Zondag ook het sterke rooken en dampen niet meer werd waargenomen.

Behalve den grooten krater aan de zuidwestelijke zijde van den top van den berg kwam ook uit de zijden van denzelven op onderscheidene hoogten vuur en rook ten voorschijn, hetgeen nog verscheidene dagen na de groote uitbersting van tijd tot tijd gezien is. Doch in de laatste dagen heeft men, uitgezonderd het dampen der heete bronnen langs de zuidwest zijde van den berg, en het afrollen van gesteente, hetwelk nog van tijd tot tijd plaats heeft, geene verdere werking kunnen ontwaren.

De Heer *Reinwardt*, den 28sten October te *Trogong* aangekomen, heeft op den daarop volgenden dag den *Goenong Goentoer* tot zeer nabij den top van denzelven beklommen. Deze onderneming was ten uitersten moeijelijk en gevaarlijk door de hoogte en steilte van den berg, door de moeijelijk overtekomen hoopen van scherp en los gesteente hetwelk langs den geheelen voet en over de helling van den berg verspreid ligt, door de hitte van den grond op sommige plaatsen, en vooral door het gedurig afrollen van steenen van de zijden en van den top van den berg, waardoor men genoodzaakt was, dikwerf van rigting te veranderen, en langs groote omwegen verder op te klimmen. De weg werd al moeijelijker, en het gevaar grooter, naar mate men hooger kwam, alzoo het bovenste gedeelte van den berg zeer stijl en geheel met losse steenen overdekt is, zoo dat men ten laatsten nergens vasten grond ontdekken kon, terwijl almede met de meerdere hoogte het afvallen van gesteente van den top veelvuldiger werd. Van een groot aantal menschen, die den Heer R. aanvankelijk verzelden, bleef hem dan ook ten laatsten slechts één man over, (*zijn is naam Moenter*) terwijl de overigen door vermoeijenis en vrees, of door wonden, door het afrollend gesteente veroorzaakt, genoodzaakt werden, de een na den anderen terug te blijven. De Heer R. had *Trogong*, hetwelk nabij den voet van den berg gelegen is, met het aanbreken van den dag verlaten, en bevond zich omstreeks twee uren in den namiddag nabij den top van den berg, dicht bij den uitersten hoop van jongst opgewerkte en zwart gebrande steenen, die nu den kruin van den berg uitmaakten. De kwik stond aldaar in een barometer op 25, 35 eng. duimen, en in een Thermom. op 76 Fahr. in den zonneschijn. De Heer R. hoopte nu weldra, met eene laatste aanstrenging, nog nader bij de eigenlijke plaats der uitbersting van den vulkaan te komen, dan terwijl hij nog bezig was, de aangehaalde en andere waarnemingen op te teekenen, raakte wederom een groot gedeelte steenen uit den bovensten steenhoop los, en werd, in den val op andere stenen zelfs op dien, daartegen de Heer R. was gezeten, afstuitende, met groot geweld en in groote boogen over de hoofden der beide reizigers neerwaards geslingerd. De Heer R. werd hier door en door het voortdurend afrollen van steenen genoodzaakt, van een langer verblijf op de hoogstgevaarlijke plaats aftezien, en de terugreis aan te nemen. Onder het afstijgen heeft hij nog het branden van den berg uit eene der zijdelingsche openingen van denzelven, waaruit zich eene groote roode vlam, met veel rook en damp ontwikkelde kunnen waarnemen.

Eenen eigenlijken hollen krater of rookopening heeft men, bij deze gelegenheid, niet kunnen ontwaren. Het jongst uitgeworpen zwart gesteente is, overal op den top van den berg op een gestapeld, en wordt door de aanhoudende, uit den berg voortkomende werking nog gedurig voortgestuwd en van den overhellenden rand van den kruin nedergeworpen. De gedaante van het uit einde van den berg is, hierdoor merkelijk veranderd, te voren was hetzelve een vrij scherp punt, doch door de groote hoeveelheid steenen, die bij de laatste uitbersting over en rondom den top zijn opeengestapeld, heeft het uiteinde van den berg eene ronde, stompere gedaante verkregen.

De zonderlinge opeenstapeling van dit gesteente op het uiterste punt van den berg, en de sterke overhelling op onderscheidene plaatsen moeten doen vrezen, dat van daar nog dikwerf groote instortingen zullen plaats hebben.

Bijna al het gesteente, hetwelk dezen grooten hoop op den top van den berg uitmaakt en door de laatste uitbarsting is voortgebragt, is uitwendig geheel zwart, zeer ongelijk en ruw, en meer of min aan de oppervlakte verglaasd, zoo dat de onderscheidene bestanddeelen van het oorspronkelijk rotsgesteente meer of min tot één zijn gesmolten. Het gesteente namelijk waaruit deze berg voornamelijk bestaat, en binnen hetwelk het vulkanisch vuur werkzaam is, is een graauw of blaauwachtig gemengd gesteente, een *Basalt-porphier*, waarvan Basalt het hoofdbestanddeel is, en met hetwelk *Veldspaat* in korrels van onderscheidene grootte, voorts ook *Zwavelkies, Kwarts* en *Olivine* de drie laatsgen. echter in eene al mindere hoeveelheid, gemengd zijn.

[*Het vervolg in het bijvoegsel.*

BIJVOEGSEL DER BATAVIASCHE COURANT.

ZATURDAG, *den 7den* NOVEMBER, 1818.

(*Vervolg der Courant.*

Onder het jongst uitgeworpen gesteente waren slechts weinige stukken die geheel wit gebrand, en gelijk puimsteen, zeer ligt en met vele tusschenruimtens uitgehold waren.

Over den berg, en aan den voet van denzelven is tevens veel bruin en roodachtig of anders gekleurd gesteente verspreid, hetwelk echter, behalve de kleur niet aanmerkelijk van het grondgesteente van den berg verschilt, of door inwerking van lucht en vochtigheid veranderd is.

Uit de groote hoeveelheid zwavel-erts, die met het rotsgesteente vermengd is, laat zich het ontstaan der heete zwavelwateren, die op vele plaatsen van den berg ten voorschijn komen, gemakkelijk verklaren, en de veelvuldige blijken der trapswijze verandering, welke vuur, lucht en vochtigheid in dit gesteente voortbrengen, zoo wel als de bekende aard der bestanddeelen van hetzelve, doen genoegzaam zien, dat hetzelve allengskens tot eene aarde vervalt, van welker vruchtbaarheid de geheele landstreek rondom dit gebergte getuigd.

De *Goenoeng Goentoer* is met onderscheidene andere bergen verbonden, die meest alle in de rigting van het N. W. naar het Z. O. gelegen zijn, en in het N. O. is de berg *Agon*, nagenoeg van gelijke hoogte, tegen denzelven gelegen. De hoogte van den vulkaan zal omtrent 3100 Eng. voeten boven *Trogong*, en 5200 Eng. voeten boven de zee bedragen.

Het is niet geheel van waarschijnlijkheid ontbloot, dat de aardbeving, die op den 2den October dezes jaars des namiddags ten half twee uren in het westelijk gedeelte van Java, voornamelijk in de Preanger Regentschappen, in de residentie Buitenzorg, en ook te Batavia, is waargenomen, een voorbode dezer laatste uitbersting van den *Goenong Goentoer* is geweest en daarmede heeft in verband gestaan. Dezelve heeft zich in het bijzonder omstreeks dit gebergte zeer sterk doen gevoelen, en de aardbevingen worden aldaar over het algemeen veelvuldiger dan elders op Java waargenomen.

NOORD-AMERIKA.

WASHINGTON, *den 6den Mei* 1818.

De volgende officiele stukken zijn hier onlangs publiek gemaakt:

ONDERHANDELINGEN MET DE NEDERLANDEN.

OFFICIEEL VERSLAG.

Vrijdag, den 20sten Maart, is de volgende boodschap door den President van de Vereenigde Staten aan de beide kamers van het Congres overgegeven.

Aan den senaat en de kamer der representanten der Vereenigde Staten.

In den loop van den afgeloopen zomer is er met het gouvernement der Nederlanden eene onderhandeling geopend, met het oogmerk om de tusschen beide landen bestaande commerciele traktaten over te zien, en naar den tegenwoordigen toestand te wijzigen.

Het verslag van den secretaris van staat, hetwelk ik nu aan het congres voorleg, zal de hinderpalen aantoonen, welke zich opgedaan hebben in den loop der conferentiën tusschen de respective gevolmagtigden, en waaruit tusschen hen ontstaan is eene schikking, om de zaak tot de overweging hunner respective gouvernementen te refereren. Dewijl de moeijelijkheden van eenen aard schijnen te zijn, welke voor het tegenwoordige misschien gemakkelijker uit den weg kunnen geruimd worden, en veeleer door wederkeerige wetgevende schikkingen in den geest van vriendschap en conciliatie, dan door conventionele bepalingen vastgesteld; zoo mag het congres het raadzaam oordeelen, om het bestaande traktaat in den tegenwoordigen staat te laten, en om de liberale ontheffingen van de verminderde lastgelden, welke in de Nederlanden aan de schepen der Vereenigde Staten vergund zijn, *door eene gelijksoortige ontlasting wederkerig te handelen jegens de Nederlandsche schepen welke in onze havens zijn aangekomen of in het vervolg zullen aankomen; beginnende van het tijdstip dat die ontheffing aan de schepen der Vereenigde Staten vergund werd.* Ik zoude verders tot de overweging van het congres aanbevelen, om de nuttigheid en de voordeelen van die zelfde regering uit te breiden, met het begin van het invoeren dier wet, tot Pruissen, Hamburg en Bremen; en om dezelve achtervolgelijk algemeen te maken, ten behoeve van die natiën, in welker havens, de schepen der Vereenigde Staten, op denzelfden voet als hare eigene vaartuigen, worden ontvangen.

(*get.*) JAMES MONROE.

19de Maart 1818.

STAATS DEPARTEMENT.

17de Maart 1818.

De secretaris van staat heeft de eer aan de aandacht van den president te onderwerpen, de hier bijgevoegde correspondentie tusschen de buitengewone gezanten der Vereenigde Staten en het hof der Nederlanden, en de gevolmagtigden door dat gouvernement benoemd, met oogmerk om het reeds bestaande handelstraktaat tusschen de twee landen te vernieuwen en uit te breiden. Het mislukken der onderhandeling is voornamelijk toe te schrijven aan twee hinderpalen, welke gedurende den loop der discussiën zich tusschen de respective gevolmagtigden opgedaan hebben; de eene ontstaande uit een wezenlijk grondbeginsel in de commerciële voorschriften van dit land, en de andere uit een grondbeginsel van gelijken aard in het Koningrijk der Nederlanden.

De wet van den 31sten Maart 1815, autoriserende tot eene partiele intrekking der drukkende regten, welke tegen vreemde schepen, en de goederen met dezelve aangebragt, in werking waren, vordert als eene voorwaarde van die herroeping, de afschaffing van alle drukkende of tegenwerkende regten van eenige vreemde staten tot welker voordeel dezelve zoude strekken, in zoo verre als zij ten nadeele der Vereenigde Staten werken; en op die voorwaarden, zijn de akten der Vereenigde Staten, drukkende regten opleggende, verklaard geworden, ingetrokken te zijn, in zoo verre alleen als de voortbrengsels of de manufacturen der natie, waartoe het vreemde schip of vaartuig mogt behooren, dit betreft. Deswegens vordert die wet eene gansche afschaffing van drukkende of tegenwerkende regten bij vreemde natiën, welke mogten werken tegen de Vereenigde Staten, en biedt wederkeerig slechts eene gedeeltelijke intrekking van onze drukkende regten tegen hen aan.

Door eene onvolmaakte beschouwing der bepalingen dier akte, dewelke ganschelijk kan verstaan worden, alleen door dezelve te vergelijken met het algemeen stelsel en de bijzondere bepalingen der akten, welke drukkende regten opleggen, en van welke slechts een gedeelte derzelve voorgesteld waren ingetrokken te worden; schijnt het, dat het gouvernement der Nederlanden en anderen zulks verstaan hebben, als aanbiedende eene *gansche* intrekking van alle drukkende lasten, zoo wel van lastgeld als op koopmanschappen van allerlei aard, zonder onderscheid van welken oorsprong. De magt van den president was echter door de termen van de wet bepaald. De wetten der Nederlanden leggen drukkende regten van lastgeld en op ingevoerde koopmanschappen met vreemde schepen doch zonder eenig onderscheid ten opzigte van den oorsprong der goederen. Wanneer zij dus hunne drukkende lasten, in zoo verre de Vereenigde Staten betreft, ingetrokken hebben, beschouwden zij zich, ingevolge de akte van het congres van den 3den Maart 1815, als aanspraak hebbende op eene gansche intrekking der drukkende regten in de Vereenigde Staten, welke tegen hen in werking waren, niet alleen van alsgeld, maar van die op de koopmanschappen, het zij op de voortbrengselen of manufakturen van de Nederlanden, of van eenig ander land. Dit was echter bij de akte van den 3den Maart 1815 niet gewaarborgd; ook kon zulks door een traktaat niet bepaald worden zonder gevolgen te weeg te brengen, opzigtelijk de commerciële betrekkingen tusschen de Vereenigde Staten en andere landen. De herroeping der drukkende lasten op koopmanschappen, met Nederlandsche schepen ingevoerd, zoude van weinig waarde zijn, indien dezelve zich bepaalde tot de artikels van voortbrengselen of manufacturen van dat land, dewijl het grootst gedeelte van deszelfs uitvoer in de voortbrengselen en manufakturen van anderen bestaat. Maar ook van de andere zijde, indien dit onderscheid in onze wetten van navigatie en van inkomsten ten opzigte van eene natie zoude verbroken worden, zoude het moeijelijk zijn, zoo al in het geheel, ten opzigte van eenige andere natie, gehandhaafd te kunnen worden.

De andere moeijelijkheid welke in de onderhandeling voorgevallen is, betreft de toelating van schepen der Vereenigde Staten in de Nederlandsche volkplantingen, zoo al niet op denzelfden voet als in de Nederlandsche havens in Europa, ten ministe, op dien der meest bevoorregte natiën. Hierop werd door de Nederlandsche gevolmagtigden tegen geworpen, dat zekere voorregten door hen werden vergund aan andere natiën, welke almede volkplantingen bezitten, als een equivalent van gelijksoortige voorregten, welke wederkeerig zouden vergund worden; en welke men niet kan vergunnen aan eene natie geene volkplantingen bezittende, en dus niet in staat zijnde een equivalent toe te staan. Dezelfde tegenwerping door het Britsch gouvernement gemaakt zijnde geworden, ter toelating van schepen der Vereenigde Staten in deszelfs kolonien, zoo schijnt het de aandacht te verdienen, in hoe verre zij die grondbeginselen werkelijk verdedigen, en in hoe verre de Vereenigde Staten daarin verpligt zijn te berusten. Er zijn verscheidene gronden waarop men dezelve kan tegenwerpen:

1. Doordien alle andere Zee-staten meer of min belangrijke volkplantingen bezitten; eene bepaling, ofschoon in algemeene termen vervat, welke bij wijze van uitsluiting op de Vereenigde Staten alleen toepasselijk is, is klaarblijkelijk een maatregel, naar vijandelijkheid gelijkende tegen hen, zoo sterk als of het bij naam tegen hen was toegerigt.

2. Doordien de Vereenigde Staten, niet alleen door de aanhoudende voorbeeldeloos snelle vermeerdering van hunne eigene bevolking, maar ook door de groote uitbreiding van derzelver grondgebied, en de toelating van nieuwe staten, bijna al de artikels der Europische koloniën, in dit halfrond voortkomende, aan al de handeldrijvende natiën van Europa opleveren; een equivalent gelijksoortig in grondbeginsel en van oneindig meer waarde dan de bloote toelating in twee of drie kleine West-Indische eilanden, het geen alles is, het welk sommige Europische staten, aan de anderen, ter bezoeking hunner koloniën, kunnen aanbieden.

3. De Vereenigde Staten hebben eene regtmatige aanspraak op eene vrijen handel, met de meeste der koloniën van de West-Indische eilanden, gegrond op de toevallige onvermijdelijke behoeften van laatstgemelden. Indien de Vereenigde Staten hun onwedersprekelijk regt, van een verbod met verbod te willen vergelden, uitoefenden, zouden die in gevaar geraken, wanneer dezelve ook door de orkanen bezocht worden, het geen zoo dikwijls het geval onder hen is. Het zoude onedelmoedig en naauwelijks overeenkomstig met de grondbeginselen der menschelijkheid zijn, wanneer de Vereenigde Staten zich zouden vernederen om van die heillooze gebeurtenissen van hunnen kant gebruik te maken, en de gemeenschap te sluiten, welke hen op alle andere tijden, verboden is.

Door de wetten der natuur kan eene maatschappij niet te regtvaardigen zijn, in het aannemen van maatregelen omtrent eenen anderen staat, welke dezen laatsten aandringen, om, bij wijze van zelfverdedeging, maatregelen, strijdende met de menschelijkheid, te nemen; en echter is aldus de aard van den koophandel, door sommige der Europische natiën tusschen hunne koloniën in de West-Indiën en de Vereenigde Staten toegestaan. Dit hebben wij binnen het laatste half jaar gezien, de uitsluiting van onze schepen uit de havens van sommige West-Indische eilanden en het weder toelaten van dezelve zijn bijna in dezelfde dagbladen aangekondigd. Die nieuwe toelating echter, bepaald zich tot den tijd, welke onvermijdelijk noodzakelijk is, om de volkplanting voor hongersnood en andere verwoesting, te behoeden. Er is, in dit alternative van willekeurige interdictie en van gedwongen koophandel, iets zoo aanstotelijk onevenredigs en belangzuchtigs, dat het te denken is dat de Europische natiën, welke koloniën bezitten, niet zullen nalaten eindelijk hieromtrent gevoelig te worden gemaakt, en dat zij zullen toestaan een handel daar te stellen, welke voortdurender en gunstiger met wederkeerigheid gepaard zal zijn.

De zelfden tijd dat het gouvernement der Nederlanden, de schepen der Vereenigde Staten, in deszelfs havens komende, ten opzigte van het lastgeld op denzelfden of gelijken voet als de zijne gesteld heeft, is het te denken dat, om met de gezonde staatkunde overeentekomen, men datzelfde grondbeginsel moet uitstrekken tot de Nederlandsche schepen, in de havens der Vereenigde Staten aankomende. Diezelfde edelmoedigheid moge uitgestrekt worden tot de schepen van Pruisen, Hamburg en Bremen, welke, uit kracht van gelijke bepalingen in hunne respective havens, de voordeelen, bij de wet van den 3den Maart 1815 aangeboden, gereclameerd hebben. Doordien eene akte van het congres te dien opzigte noodzakelijk is, zoude mogelijk de kortste weg zijn dezelve algemeen te maken. derzelver uitwerking tot het lastgeld, of last op de schepen, bepalende, en verklarende, dat er geene hoogere regten van dien aard, dan door schepen der Vereenigde Staten, betaald, in de havens der Vereenigde Staten, door de schepen van zoodanige Europische natiën zullen betaald worden, in welker havens geene andere of hoogere regten van denzelfden aard door schepen

der Vereenigde Staten betaald worden, dan door de schepen van zoodanige Europische natie zelve. De maatregel ten opzigte der Nederlanden is van dadelijken aandrang; de bepalingen ten behoeve der schepen van de Vereenigde Staten zijn daar reeds meer dan één jaar van kracht, in het vertrouwen dat een wederkeerige maatregel van den kant der Vereenigde Staten dadelijk zoude aangenomen worden, krachtens de akte van den 3den Maart 1815.

JOHN QUINCIJ ADAMS.

Bekendmaking.

PRESIDENT en Raden van Financien zullen op Zaturdag den 7den November 1818, des morgens ten tien uren, op het Gouvernements Huis op Molenvliet, door Vendumeesteren in het openbaar bij den opslag doen verkoopen,

10,000 *pikels Koffij Boonen.*

en zulks bij Kavelingen van 100 pikels of 12,500 ponden Amsterdamsch gewigt.

De monsters zijn in de pakhuizen en de verkoop kondities dagelijks aan de Secretarie van den Raad te zien.

BATAVIA, *den 23sten October* 1818.

Ter ordonnantie van President en Raden van Financien.

De Adjunkt Secretaris,
DUIJVENE.

Advertentie.

DEGENEN welke genegen mogten zijn, en de noodige bekwaamheden bezitten, om als Deurwaarder en Gezworen Exploicteur bij den Hoogen Raad van Justitie te Batavia, te worden aangesteld, gelieven zich te vervoegen ter griffie van welmelden Hoogen Raad, ter bekoming van nadere informatie.

BATAVIA, *den 4 november* 1818.

Ter ordonnantie van President en Raden in den Hoogen Raad van Justitie te Batavia.

P. VAN HOEK, *Griffier.*

Advertentie.

ALZOO den Hoogen Raad van Justitie te Batavia, aan den curator in de boedels van insolvent overledene alhier, en als zoodanig administrerende de nalatenschappen van wijlen Mr. *Pieter Philip Juriaan Quint Ondaatje, Jan Rijser, Jz. Petrus Johannes Cornelis de Jongh, Willem Andries, Louis Saberlijn, Jan Piet, Pieter Jacobus Beetjes, Adrianus Breukers, Hendrik Harman, Tan Bickie, I-O. Intiem, Tjiong Boengie en Tjung Seenkie*, heeft verleend mandament van citatie bij edicte op ende jegens alle bekende en onbekende pretendenten die eenig regt, actie of pretentie op de voorschreven nalatenschappen vermenen te hebben.

Zoo is het, dat ik *Willem Anthonij van den Heuvel*, eerste gezworen exploicteur van welmelde Hoogen Raad, bij deze dagvare, alle bekenden en onbekenden, die eenig regt, actie of pretentie ten lasten van de voorschreven nalatenschappen vermeenen te hebben, om op Woensdag die wezen zal den 25sten November aanstaande, des morgens de klokke half acht uren precies, ter openbare rolle van welmelde Hoogen Raad te kompareren dan wel gemachtigden te zenden, ten einde hunne pretentien te instituëren, op poene dat alle defaillanten, die ten voorschreven dage en plaatse niet kompareren noch gemachtigden zenden, verstoken zullen zijn van hun regt en de aktie.

Aldus gepubliceerd en geaffigeerd.

BATAVIA, *den 19den October* 1818.

Door mij,
W. A. VAN DEN HEUVEL,
Eerste Gezworen Exploicteur.

Advertentie.

ALZOO den Raad van Justitie te Sourabaija aan den Sekwester, en als zoodanig administrerende de nalatenschap van den na Banda gerelegeerde Radeen Ingebeg *Djoijo Adi Koesomo, (Alias,) Radeen Pandjie Djoijo di Romo*, benevens die van de insolvente overledenen *H. de Graaf, The Liangie, So Saijko, Han Pokie*, en den moor *Siena Marikan*, heeft verleend mandament van citatie, met de clausule van edicte advalvas curiæ, ter indaging van alle en een iegelijk die vermenen mogten eenig regt, actie, of pretentie, op voorschreven boedels te hebben.

Zoo is het dat ik *Gerardus Theodorus Antrag*, Gezworen Exploicteur van welmelden Raad bij deze ex superabondanti, voor de vierde maal dagvaare, alle en een iegelijk, die eenig regt, actie of pretentie, ten lasten van voorschreeven boedels vermenen te hebben, omme op Woensdag den 11 November aanstaande, des morgens ten klokke negen uren ter rolle van den Raad van Justitie alhier, te compareren, dan wel gemagtigden te zenden ten einde het derde default te purgeren, als noch hunne pretentie te instituëren en te funderen, en voorts te zien dienen van intendith, met verificatie daartoe specterende.

Aldus gepubliceerd en geaffigeert te Sourabaija den 2den October 1818.

G. T. ANTRAG.

Advertentie.

PRESIDENT en Leden van den Magistraat van Batavia en ommelanden, ervaren hebbende dat de bepalingen bij de publicatie van hunne Excellentien de Kommissarissen Generaal over Nederlands Indië, van den 28sten Augustus jl., op den aankomst en het verblijf van vreemdelingen op dit Eiland in het algemeen daargesteld, tot nog toe op deze hoofdplaats zeer gebrekkig worden nagekomen, en hier in op de best mogelijke wijze willende voorzien, zonder echter zoodanige der ingezetenen als door bijzondere omstandigheden met de voorn: bapalingen mogten onbekend gebleven zijn, eenigermate te bezwaren.

Waarschouwen bij deze, dat na den 15, dezer maand, de bovengen: bepalingen in het ressort van President en Leden van den Magistraat voornd: stiptelijk en zonder eenige oogluiking of uitzondering zullen worden opgevolgd, en een ieder welke als dan of in het vervolg bevonden word vreemdelingen of van elders aangekomen personen welke hier geen domicilium houden, te huisvesten, zonder dat derzelver aankomst dadelijk aan den Bailluw is gemeld, zal worden verwezen tot het betalen der boete van *f* 300: bij de bovengem: publicatie op zoodanig verzuim gesteld.

BATAVIA in 't Stadhuis *den 2 Nov.* 1818.

President en Leden van den Magistraat voornd:
P. F. CHASSE.

Ter ordonnantie van dezelve.
J. C. SCHMIDT.
Secretaris.

Bekendmaking.

WORDT bij dezen bekend gemaakt, dat met en na den 1ste der aanstaande maand November, een begin zal worden gemaakt met het lager onderwijs in het locaal daartoe in gereedheid gebragt, in één der bijgebouwen van het Stads-Huis alhier.

Dat het gemelde onderwijs gegeven, en het bijzonder toezicht over de school, zal worden gehouden, navolgens de voorschriften en bepalingen deswegens door het Gouvernement vastgesteld; waarvan de lecture kan worden verkregen op het Politie kantoor, bij de school opzienders, en in het school-huis zelve. En dat na het voorn. tijdstip in werking zal worden gebragt, het bepaalde bij art. 6 van het algemeen Reglement voor het schoolwezen; gearresteerd bij besluit van Hunne Excellentien, de Kommissarissen Generaal de dato 16 Januarij A. C. No. 29, na luid van het welk het aan niemand geoorloofd zal wezen een school opterigten, of eenig openlijk onderwijs te geven, zonder uitdrukkelijke vergunning van het Gouvernement.

De fung. Resident.
A. M. DE SALIS.

SOURABAIJA, *den 19den Oct.* 1818.

Advertentie.

Op donderdag den 26 november 1818.

ZAL door Vendumeesteren ten overstaan van eene kommissie uit den Hoogen Raad van Justitie, verkooping worden gehouden voor het kantoor van den Sekwester, staande op de Voorrei buiten de voormalige Nieuwpoort, van de volgende vastigheden als:

No. 1. De geregte helft in zeker erf bebouwd met een steenen pedak, staande en gelegen buiten deze Stadspoort-diest, in de zuider voorstad, in het westerveld het 5de deel van het blok O, sub No. 195, belend ten oosten met den heerenweg langs de Areeks-gracht, ten westen en noorden met *Souw Kongko*, en ten zuiden met *Khouw Tjiangtjouw*.

2. Zeker erf, bebouwd met een klein steenen huisje, staande en gelegen binnen deze Stad aan de westzijde van de Grooterivier in het blok E, sub No. 34, belend ten oosten met de barm langs de Jonkersgracht of Roea-Malacca, ten westen, zuiden en noorden met *Gavork Manuk*.

3. Zeker erf, bebouwd met een chinesche steenen huis, benevens achter hetzelve drie kamers en een kombuis, voor twee kleine kamertjes alles van steenen met pannen gedekt, staande en gelegen omtrent een half kwartier uurgaans, westwaarts buiten deze Stadspoort-diest tusschen de rivier Crocot en de Overwater-gracht, in het westerveld het 6de deel van het blok O, sub No. 100, belend ten noorden over een gemeen sloot van acht voeten, met een gemeen wegje van zes voeten breede, ten zuiden met *Badaria*, ten oosten met *Lim Tiangkeeng C. S.*, en ten westen met *Sabaroedien C. S.*

4. Zeker stuk tuinland, bebouwd met twee huizen waarvan een van bamboes en een van hout met pannen gedekt, staande en gelegen omtrent een kwart uur gaans buiten deze Stadspoort-diest, in het westerveld het 4 deel van het blok M. sub No. 137. belend ten westen met de rivier Crocot, ten oosten over een gemeene sloot en wegje met de weledele gestrengen heer van *Riemsdijk*, ten noorden met *Patima*, en ten zuiden met *Tjoa Tekseeng*.

5. Zeker erf bebouwd met een steenen pedak gemerkt No. 20. staande en gelegen buiten deze Stads-poort diest in de chinesche kampong of in' het westerveld het 5 deel. van het blok O. sub No. 205. L. belend ten westen met een gemeene weg lopende van de sirie Gragt na de vis bassaar dezen boedel toebehoorende, ten oosten mede met dezen boedel, ten noorden met *Mr. A. S. van Basel* en ten zuiden mede met dezen boedel

6. Zeker stukje land gelegen omtrent een half uur gaans zuidwaards buiten deze stad even boven de passer Tana-abang, of in het westerveld het 3 deel van het blok M. sub No. 120. belend ten zuiden met *Ajie Mochamat Saijer*, ten noorden met . . . ten oosten en westen met Njcij.

7. Zeker stuk tuin land bebouwd met een maccassaarsch huis van planken en bomboesen met pannen gedekt, staande en gelegen buiten deze stad in het westerveld het 8 deel van het blok P. No. 655, belend ten noorden met de heere weg langs de Amanus-gragt ten zuiden met den boedel van *H. Tadama*, ten oosten met Sarintan en ten westen met *J. Desouvage*.

8. Zeker erf bebouwd met een steenen huis staande en gelegen binnen deze stad, aan de westzijde van de groote Rivier op Roea-malacca in het blok B. sub No .41. belend ten oosten met de barm langs de jonkergragt, ten westen met differente personen, ten zuiden met *Elisabeth Sequin*, en ten noorden met *Pieter Worms*.

9. Zeker erf bebouwd met een steenen huis staande en gelegen binnen deze stad, aan de westzijde van de groote Rivier in het blok 13 sub No. 38, belend ten oosten met de barm langs de jonker-gragt, ten westen met *Pieter Christiaan Wijkent*, ten zuiden met *Zacharias Willem Anthonijs* en ten noorden met *J. Asmus*.

Voorts, zoo als de gedachte vastighe-heden ter plaatse voorschreven gelegen en toebehoorende zijn van No. 1. aan de boedel van wijlen den chinees *Tjong Boengie*, No. 2. aan *J. R. Dirks*, No. 3. en 4. aan den boedel van wijlen *Tan Bieko*, 5. aan *Tan Tongseeng* No. 6. en 7. aan *L. J. Hendriks*, No. 8. en 9. van den boedel van wijlen *C. G. Greving*.

Daar omme is er iemand die eenig regt, aktie of toezegging op de voorschreven percelen zoude willen pretenderen, en zich opposeren tegen de voorschreven executie en verkoping, die kome en maken het mij ondergeteekende bekend.

Die gading hebben om de voorschreven vastigheden te kopen, die kome ten dage uren en plaatse voorschreven aanhooren de konditien, en doen hun profijt.

Aldus gedaan en gepubliceerd na voorgaande klokke geslag van de puije van het Raadhuis te Batavia, op zaturdag den 7den November 1818.

Bij mij.
W. A. van den HEUVEL.
Deurwaarder en gezworen Exploicteur.

Brieven Posterij.

De Postmeester van Batavia, doet door deze aan het publiek adverteren, dat op Zondag den 15den Novenber 1818, de te verzendene brieven maal per het schip Christina Bernardina, kapitein *H. F. Zeijlstra*, voor Nederland, en Cabo de goede hoop zal gesloten worden, moetende ten dien einde de brieven ter verzending derwaards, op die dag voor vijf uren des nademiddags aan het Post kantoor bezorgd zijn.

Generaal Post kantoor te Batavia, *den 7den November* 1818.

Z. W. FORSTEN.
Post Meester.

Wissel Cours.

Batavia, *den 5den November* 1818.

Op Holland,	3.-m. zigt 53 à 55 st.	per Sp. mat.
	6.-m. zigt 55 à 57 st.	per dito.
Op Engeland,	3.-m. zigt 5/à 5/2	per dito.
	6.-m. zigt 5/2 à 5/3	per dito.
Op Bengalen,	30 dagen zigt 205 sicka ropijen per 100 Sp. matten.	

Vendu Advertissementen.

Door Vendumeesters zullen de volgende Vendutien worden gehouden, als:

Op Maandag, den 9 Nov. 1818.

Voor het negotie Huis van *J. van Reenen & Co.* staande aan de oostzijde van de Groote-rivier, van gerookte en gezoute tongen, hammen, rook vleesch, pale ale en porter bier in kistjes, maderawijn in leggers, spermacetie kaarsen, wolle deekens, elegante lampen, spiegels, schilderijen, schrijf gereedschappen, als papier, pennen, &a. reis-wagens, zoo mede het fraaije schilderij der Danae het welk zaturdag te voren kan worden bezigtigt.

Op Dingsdag, den 10 Nov. 1818.

Voor het negotie Huis van *van Rijck en Prediger*, staande in de binnen Nieuwpoort-straat, van eenige musiek werken van de beste componnisten, genever en azijn in kruiken, salade olij, brandewijn in kelders, pik, teer en steenkoolen, als mede de nagelaten goederen van wijlen Kapitein *P. Douwes*; leggende het pik en teer in een Pakhuis naast de Werf alwaar het zelve dagelijks te zien is.

Op Woensdag, den 11 Nov. 1818.

In de tuin van den Majoor *Anthing*, staande op Weltevreden, van wagens, paarden, tuigen, huismeubelen enz. welke goederen daags te vooren kunnen worden bezigtigd.

Op Donderdag, den 12 Nov. 1818.

Voor het negotie Huis van *Aron Levie*, staande op de Voor-reij, voor rekening van den Kapitein *H. F. Zeijlstra*, van roode wijn, reinsche wijn, genever, azijn, likeuren, zoeten olij, bessensop, booter, worst en saucijsen, gerookt vleesch, banket, lakens, kasimieren, fluweel, linten, passementen, epauletten, papieren, hoeden, loodwit, zeep, zakke linnen en ijzer waren, aangebragt per het schip Christina Bernardina.

Op Vrijdag, den 13 Nov. 1818.

In het oude Chineese-Hospitaal, van juwelen, goud en zilverwerken, slaven, enz. en daar na voor rekening van de Inlandsche vrouw *Jadi* van Lampong eenig meubilaire goederen, goud en zilverwerken, en eenige slaven.

En precies om 11 uur.

de navolgende vastigheden toebehoorende aan de Heer *C. Leijnis.*

Zeker stuk tuin land, bebouwd met een maccasaars-huis van steen, slave vertrekken, combuis, &a. staande en gelegen omtrend een half uur gaans westwaards buiten deze Stad, aan de noordzijde van de Bacharachts-gracht of in het westerveld het 8de deel van het blok P, sub No. 694, belend ten zuiden met de Heeren Weg langs de Bacharachts-gracht, ten noorden met de weduwe *Slotboom*, ten westen met *Souw Kongko*, en ten oosten met *J. A. Lieon.*

NB. de breedte en diepte van gemelde perceel zijn dagelijks voor de verkoping ten vendu kantoor te zien.

Op Zaturdag, den 14 Nov. 1818.

Ten overstaan van eene kommissie uit den Hoogen Raad van Justitie voor het huis van den Moor *Fakier Midten Bapasap*, staande op de Kleine roea-malacca van huismeubelen, slaven, wagen en paarden.

Zullende ten zelfden dage worden verkocht de percelen No. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 en 8, geannonceerd in de Bataviasche courant van den 6 junij 1818, zijnde No. 1 en 2, zeker stuk tuin en sawaland in de wandeling genaamd Salim, bebouwd met eenige bamboese huizen, gelegen drie uren gaans zuid westwaards buiten deze stad in het westerveld het 10 deel van het blok P. sub No. 40.

3. De helfte in zekere stuk tuin land genaamd Djombang, gelegen vijf uren gaans zuidwaards buiten deze stad in het westerveld het blok Q, sub No. 35.

4. Het land Jan Lapa, Tjikopo, Malak en Jan Lappa, alle nevens den andere gelegen nu te zamen getrokken en tot een gemaakt, gelegen noordwestwaards buiten Batavia, in het westerveld het 1ste deel van het blok R, sub No. ......

5. Drie stukken bosch land, waar van het eerste genaamd Taban Doea, gelegen een halve dag vaarens, oostwaards buiten deze stad in het 3de deel van het blok B, sub No. 3, het tweede en derde genaamd Pangarangan en Soengie Laboe, reeds te zamen getrokken en tot een gemaakt, bebouwd met een koole branderij met adap gedekt, staande en gelegen als boven sub No. 5, 6 en 7.

No. 6. *Eerstelijk*: zeker stuk land, gelegen omtrend drie honderd roeden beoosten, alwaar voor deze de veldschans Baccasie is geweest, in het oosterveld het 3de deel van het blok B, sub No. 10, ten tweede of laatstelijk zeker stuk bosch land, gelegen aan de oostzijde van de rivier Baccassie, omtrend drie urengaans boven de mond van gemelde rivier Baccassie, of in het oosterveld het 3de deel van het blok B, sub No. 11.

7. Zeker stuk zaai en bosch land, gelegen twaalf uurengaans oostwaards buiten deze stad, aan de rivier Troesan, beoosten en bewesten de rivier Crawang en Tjietarum, in het oosterveld het 3de deel van het blok B, sub No. 4.

8. Zezer stukje land, zijnde een gedeelte van het land Tjabang Boengien, gelegen ruim 12 urengaans oost van Batavia, bewesten de rivier Tjitarum, in het oosterveld het...... deel van het blok B, sub No....... toebehorende aan kapitein *Kone.*

Als mede het perceel no. 3 en 4, geannonceerd in de Bataviasche Courant van den 8sten augustus 1818, zijnde no. 3, zeker erf bebouwd met een stenen pedak, staande en gelegen even buiten deze stad, aan de mond van de rivier Kroeot, in het oosterveld, het 4de deel van het blok M, sub no. 40.

No. 4, zeker erf bebouwd met een groot steenen huis, combuis, slaven vertrekken, benevens nog verscheide kamers op de Chineese manier getimmerd, staande en gelegen even buiten deze stadspoort Utrecht, in het westerveld, het 7de deel van het blok P, sub no. 30, toebehorende aan den Chinees *Kung Hoatkong.*

*** Mijne geliefde huisvrouw *A. L. van Stralendorff* verloste heden zeer gelukkig van eenen zoon.

Samarang, *den 23sten october* 1818.

H. F. F. de CAIMO,
1ste luit. bij het Regiment husaren No. 7.

*** Op den 24sten dezer, verloste mijne echtgenoot *Johanna Fredrika Brodhaag*, voorspoedig van eenen welgeschapen zoon.

J. MEIJER.

Sourabaija, *den 27 oct.* 1818.

Advertentie.

Alle welke iets te vorderen hebben, ofte verschuldigt zijn, aan den boedel, van wijlen den wel Edele Gestr. Heer *C. J. M. van Kaps*, 1ste kapitein der genie, overleden te Sourabaija den 2den October 1818, gelieve daarvan binnen den tijd van 3 maanden na dato dezes; opgave te doen aan de ondergeteekenden.

D. J. GALLAS,
kapt. der Artil.
P. J. BROUWER,
kapt. der Artil.
Kommissarissen.

Advertentie.

Alle de genen die iets te pretenderen hebben, ofte verschuldigd zijn op of aan de boedel van wijlen den Wel Eerwaarde Heer *Araham Everaars*, in leven Predikant te Sourabaija, gelieve daarvan opgave te doen, in den loop van de twee eerstvolgende maanden aan de ondergeteekenden, daartoe uit naam van de weduwe executrice in gemelde boedel gekwalificeert.

JUSTUS HENDRIK PFEIL,
Kapitein Luitenant ter Zee.
en
J. F. ROESELER.

Sourabaija, *den 12den October* 1818.

Advertentie.

J. H. de HOOGH, voornemens zijnde, voor een tijd dit eiland te verlaten, verzoekt alle de genen die eenige uitstaande zaken met hem hebben; zig ten kantoore van den ondergeteekenden te willen vervoegen, binnen den tijd van zes weken van heden gerekend, den 21sten October 1818.

A. J. van der TUUK.
Advocaat.

Advertentie.

Alle degenen welke nog iets te pretenderen hebben aan den boedel van wijlen *P. J. Voestersons*, werden nochmaals vriendelijk verzocht hunne pretentien uitterlijk voor ultimo November intezenden, zoo mede werden de debiteuren aan dezen boedel geinformeerd dat de rekeningen welke op genoemde tijdstip niet voldaan zijn, of met de weduwe geen accoord van de betaling derzelve is getroffen zullen werden gesteld in handen van een practizijn om geregtelijk te worden ingevordert.

L. SMULDERS,
gezn. Executeurs

Batavia, *den 22sten October* 1818.

Bekendmaking.

Alle degenen die verschuldigd zijn aan, dan wel te vorderen hebben van den boedel van wijlen *Pieter Douwes*

In leeven kapitein van het Nederlandsche schip DE VREEDE VAN DORDRECHT, op den 17de Augustus *j. l.* te *Sambas* op het eiland Borneo overleden, gelieven zig voor den 15 November aanstaande te adresseren aan de ondergeteekenden codicillaire executeuren.

G. C. VAN RIJCK
R. PREDIGER.

BATAVIA, *den* 24 *October* 1818.

Advertentie.

DE ondergeteekende de hoofdplaats staande te verlaten, verzoekt een ieder die iets van hem te vorderen, of eenige zaken met hem te vereffenen heeft, zich binnen acht dagen ter afdoening bij hem zelve te willen addresseren.

VERPLOEGH.

BATAVIA, *den* 24*sten October* 1818.

Advertentie.

DE ondergeteekende het Eiland Java, voor eenigen tijd verlatende, noodigt een ieder, omtrent zaken hem betreffende, zich te willen adresseren bij den heere *J. Bousquet*, alhier.

W. DE VOGEL.

BATAVIA, *den* 25*sten October* 1818.

Advertentie.

DE hr. *Horsfield*, op zijn vertrek staande naar Europa, verzoekt een ieder die iets van hem mogt te vorderen hebben, daarvan opgave te doen aan de heeren *Skelton & Co.* binnen den tijd van vier weeken.

SAMARANG, *den* 20*sten Oct.* 1818.

Advertentie.

ALLE degenen welke iets te vorderen hebben, ofte verschuldigt zijn, aan den boedel van den Wel Ed. Gestr. heer *Leonard Johan van Berkel*, 2de luitenant van het bataillon infanterie van linie N°. 19, overleden aan deszelfs bekomen wonden tegen de zeerovers op den 8sten September ll., gelieve daarvan binnen den tijd van twee maanden opgave te doen aan de ondergeteekenden.

DE LISER, *kapitein.*
LIPJES, 1*ste luit. kwart. meester.*

Advertisement.

ALL persons having claims or demands on the Estate of Mr. *Peter Neff*, deceased, are requested to make application to the undersigned.

JOHN DIXON,
A. E. SOESMAN,
Executors.

BATAVIA, 1*st Nov.* 1818.

Advertentie.

ALLE degenen welke iets te pretenderen hebben van, dan wel verschuldigt zijn aan den boedel van den te Banjermassing overledene Chinees *Lie Tjoinho*, gelieve daarvan opgave te doen aan de heeren *J. van Rijck & Prediger*, gemagtigtigdens van de heer *J. B. Benoit.*

BANJERMASSING, *den* 1 *Oct.* 1818.

Advertentie.

DEGENEN die iets te pretenderen heeft, of schuldig is aan den ondergeteekenden, geliefd zig voor het uit eijnde van aanstaande maand November bij hem op Batavia, of bij zijn gemachtigde den wel edele heer *C. H. Klein*, op Samarang te addresseren.

H. MESMAN,

SAMARANG, *den* 21*sten October* 1818.

Advertentie.

DE ondergeteekende voornemens zijnde het eiland Java voor eenigen tijd, tot herstel zijner gezondheid, te verlaten, maakt bij deze bekend, dat hij de heeren *Van Reenen & Co.* en *P. W. en J. J. Helvetius van Riemsdijk*, tot zijne gemagtigden, gedurende zijne afwezigheid heeft benoemd.

P. v. H. CAPPELHOFF.

BATAVIA, 25 *Oct.* 1818.

Advertentie.

ALLE degenen die iets pretenderen hebben ofte verschuldigd zijn, aan den boedel van wijlen den wel-edele gestrengen heer *Graaf Eugenius de Limminghe*, in leven 1ste luitenant bij het bataillon infanterie van linie No. 21, overleden den 31sten october ll., worden verzocht daarvan opgaven te doen, voor of uiterlijk ultimo december 1818, aan de ondergeteekende als kommissarissen, zullende na dien tijd geene pretensien werden aangenomen, als mede geene ongefrankeerde brieven.

F. SAEIJ, 1ste luit. } bij hetzelfde
J. v. GERLING, 2de luit. } bataillon.
Kommissarissen.

WELTEVREDEN, *den* 7 *Nov.* 1818.

Advertentie.

DEN ondergeteekende voornemens zijnde binnen kort naar Europa te vertrekken; verzoekt alle degenen, dewelke eenige uitstaande zaken met hem mogten hebben, zoo wel deszelfs debi- en crediteuren zich uiterlijk in drie maanden, te adresseren ten einde voor dien tijd deszelfs zaken te kunnen regelen, alzoo hij na zijn vertrek geen pretensien meerder zal aannemen. Informeert het publick dat zijne affaire door zijne echtgenoote en een daartoe te benoemen gevolmagtigden zal worden gecontinueerd, onder belofte van een prompte en accurate bediening, rekommanderende zich in ieders gunst.

D. MEIJER.

SAMARANG, *den* 7 *nov.* 1818.

Bekendmaking.

DE ondergeteekenden verzoekt aan alle degenen welke van hem te vorderen of hem verschuldigd zijn, of eenige uitstaande zaken met hem hebben, zich ten zijnen huize dan wel bij de heeren *Leps en Fetmenger* (zijne gemagtigdens) te vervoegen binnen den tijd van zes weken, gerekend van heden den 7 november 1818.

J. HOOIJMAN.

Advertentie.

DE Luitenant Generaal en Majoor Adjudant *Anthing*, binnen kort deze kolonie verlatende; verzoeken een ieder die mogt vermenen eenige pretentie op hunlieden te hebben zich voor den 15den december aanstaande, te adresseren ten huize van den Luitenant Generaal voorn. in den tuin van Weltevreden.

Advertentie.

DEGENEN die iets te vorderen hebben van, of verschuldigt zijn aan den boedel van wijlen den 1ste kapitein der artillerij en magazijn-meester alhier *J. J. Bohl*, gelieven daarvan opgaven of betaling te doen, voor ultimo december aanstaande aan

C. CRAMER.
weduwe *Bohl.*

SOURABAIJA, *den* 29 *oct.* 1818.

Advertentie.

DEN ondergeteekenden oud kolonel ter zee, op zijn vertrek na Europa staande, verzoekt, degenen die iets van hem te vorderen hebben of verschuldigd zijn, daar van aan hem opgaven of betaling te doen binnen den tijd van twee maanden.

SOURABAIJA, *den* 26*sten october* 1818.

S. J. BOUBERG.

Bekendmaking.

OP den 1sten december aanstaande, is de ondergeteekende van voornemen bij openbare veiling te verkoopen zijn huis en tuin, gelegen op Goenong-saharie, met dies inventaris, bestaande in: meubelen, zilverwerken, slaven en een zeer goed gedresseerd groot reidpaard, verders eene fraaije verzameling van hollandsche, engelsche, fransche en regtsgeleerde werken, twee goede fiolen, een van *Klingler* anno 1680, een van *Lechleitner*, twee alten, waarvan een italiaansche, een bas van *Ruiper de Oude*, en muzick van de beste autheuren, voor alle den bovengenoemde instrumenten.

J. HOOIJMAN.

Advertentie.

OP Woensdag den 18den November, zal men publick in veijling brengen, het huis en erve met deszelfs bijgebouwen laatstelijk bewoond door wijlen den Heer *P. B. Dekker*, staande en gelegen op de hoek van Rijswijk en het Koningsplein, waar van de belendinge ter Vendu-kantoor te zien zijn.

Uit de hand te koop.

HET huis en landje BIDARA TJINA, te bevragen bij dies eigenaar,

M. VAN DOORNINCK.

Uit de hand te koop.

TWEE welgelegen HUIZEN in de Koestraat, het groote thans bewoond door de heer *de Weitzel*, en het kleine daar naast, benevens een apparte stal, te bevragen bij *de Haart.*

Advertentie.

B. F. v. LIEBEHERR, bied uit de hand te koop, zijn gezond en ruim woonhuis in de Koestraat, zoo wel geschikt voor een fatsoendelijk huisgezin, als voor een toko of winkel; te leeveren binnen de tijd van zes maanden, op favorable en aanneemelijke condities, kunnende den kooper ook des verkiezende, bij taxatie overnemen, eenige meubelen en nieuwe vloermatten, als mede eenige goede slaaven en een dubbeld span fraaije zwarte korstaart paarden, benevens een hegt, sterk en gemaklijke phaeton.

B. F. v. LIEBEHERR,

BATAVIA, *den* 30*sten October* 1818.

Onderhands te koop.

DE Hollandsche kotter ENDEAVOUR, groot 85 Tonnen. Een zeer goed vaartuig van zijn zoort, en gekoperd, de eenigste reden waarom hij verkocht word, is het overlijden van den gezaghebber kapitein *H. Miller*; nader informatie te bekomen bij *J. Nutting*, aan het adres van den heer *T. Rutter*, te Batavia.

BATAVIA, 29 *October* 1818.

Te koop.

EEN patent distelleer machine gemaakt door *J. Shears* en *zoonen* in London; het voordeel dezer machine is, dat men in minder tijd, met minder moeijte en vuur, een veel grooter hoeveelheid geestig vocht kan stooken, dan met de gewone op Java in gebruik zijnde distelleer machines, adres ten kantoore van de heeren *van Rijk & Prediger*, alwaar ook te bekomen zijn eenige wijnige kisten Patnasche opium.

BATAVIA, *den* 24*sten October* 1818.

For Sale.

AN IMPROVED STILL with the CONDENSER, manufactured by *J. Shears & Sons*, LONDON. The particular advantages of this machine are, that with less labour, fuel, and in less time, a much larger quantity of spirits is produced, then by the common machines in use on Java; apply to *Messrs. van Rijck & Prediger*, where are to be had a few chests of PATNA OPIUM, of an excellent quality.

BATAVIA, 24*th October*, 1818.

Te koop.

EENE quantiteit marmer-steenen; extra fraaije marmer-bladen voor tafels etc. aangebragt per het schip GRACE, van *Livourno*, te bevragen bij

COLVILLE JUTTING & CO.

Zie het tweede Bijvoegsel.

TWEEDE BIJVOEGSEL DER BATAVIASCHE COURANT.

ZATURDAG, den 7den NOVEMBER, 1818.

Te koop.

EEN hand CHAIS, adres bij *A. T. Samuel*, Gouvernementhuis op Molenvliet.

Te Koop,

EEN fraai Engelsch rijtuig voor twee personen benevens een span van vier wel gedresseerde zwarte paarden met deszelfs pleete tuigen; te bevragen bij den teekenaar.

D. MEIJER.

SAMARANG, *den 7 nov.* 1818.

Advertentie.

B. F. VON LIEBEHERR, bied met primo Januarij 1819, uit de hand te koop of te huur, het schoon landgoed *Soedimara*, met dies inventaris, op favorable en aanneemelijke condities, het zij in het geheel of het Grasland, met al het geen daar toe behoord, afzonderlijk; kunnende de kooppenningen onder goede borgen, bij termijnen worden voldaan, doch in huur moet maandelijks der betaling geschieden en het huur contract, moet ten minsten voor drie jaren, worden aangegaan.

B. F. VON LIEBEHERR,

BATAVIA, *den 30sten October* 1818.

Advertentie.

WORDT te HUUR, gepresenteerd het te vooren door de Heer *Bik*, bewoonde huisje te Tanabang.

Bekendmaking.

KAPITEIN *C. Swaan*, continueerd voor de billijkste prijzen in het Negotie-huis van de heeren *van Rijck & Prediger* te verkoopen, de met het Nederlandsche schip FRANKLIN, alhier aangebragte goederen, bestaande in exellent gepreserveerde provisien, roode wijn, geilnauer en seltzer mineraal water, keukenzuuren, vrugten op brandewijn, likeuren in zoorten, extra fraaije tafel pendules, zeer fraaije mahonij en zilver-houte likeur kelders, kostbare spiegels, prenten in vergulde lijsten met glazen, rijkgesleepen en ordinaire glas werken, porceleine thee serviesen, dames klederen, super fijne kasimieren en marinos shawls, Fransche batist, Engelsche naalden en spelden, garen en linten, super fijne lakens en kasimieren, polemieten, schrijf behoeftens, fijne speelkaarten, Hollandsche boeken, jagt geweeren en pistoolen, fijne spijkers en andere goederen meer.

BATAVIA, *den 24sten October* 1818.

Advertentie.

BIJ *van Gent & comp.*, te bekomen beste rook tabak, fijne hoeden, zwarte, licht en donker blaauwe Engelsche lakens, à 5 Sp. matten de el, caimbrick, piquée, neteldoek, fraaije struisveeren, Engelsche potlooden, tafelstolpen, pleeten kandelaars, bier glazen, tafel kleedjes, geweer kruit, scheer doosjes, eau de cologne, dito de lavende, pomade, savonetten, enz.

Advertentie.

IN het Negotie-huis van de heeren *van Rijck & Prediger*, is opgeslagen, het fraaije factuur aangebragt per de brik LA CONFIANCE, kapitein *L. Pinatel*, van Marseille, bestaande in: roode wijn op vaten en in flacons, champagne, blanc en mousseux, de tavel, hermitage, chateau neuf du pape, de croce, de cote rotie, de macella wiinen, brandewijn, witte en roode azijn, olijf olie, vruchten op brandewijn, pruimedanten, anchovis, tafel pendules met muziek, porceleine vaazen met bloemen en stolpen, uitmuntende porceleine thee servisen en glaswerken, rijk verlakte thee bladen, toilet en scheerkistjes, rijk vergulde kandelaars en branches, spiegels, superfijne ronde hoeden, sedanse lakens en kasemieren, batisten en neteldoeken, mans en vrouwe zijde handschoenen en kousen, halsdoeken, zijde knopen, Fransche linnen, volles, orgels, eau de lavende en de cologne, zeep, tafelmessen, fraaije jagtgeweren en pistolen, olij steenen, fijne hagel, ijzere kisten, timmermans, kuipers en smits gereedschappen, Zweedsch ijzer, vengster loden, marmere vloer steenen, bladen en statuen, kurke proppen, en andere goederen meer.

BATAVIA, *den 7 nov.* 1818.

Advertentie.

BIJ *David Martijn*, is te bekomen tegens kontante betaling Japarasche stoelen, banken, ledikanten, hoekekasten, kleerekasten, bureaux en andere goederen meer.

Benoodigt

VOOR wissels op koppenhagen, betaalbaar in Amsterdam, dertig duizend Spaansche matten, adres bij

VAN DER KAA HASTE & CO.

BATAVIA, *den 24 October* 1818.

Bekendmaking.

TE bekomen 70,000 GULDENS Hollandsch Courant, in Wissels op Holland, bij

J. VAN REENEN & CO.

Passage,

NAAR England per het snel zeilend gekoperd schip MINERVA, kaptein *John Bell*, heeft goede inrigtingen voor passagiers en zal op den 1ste November van hier vertrekken; addres bij

COLVILLE JUTTING & CO.

Vracht en Passage,

NA Rotterdam, met het snel-zijlende gekooperde, fregat schip de *Arinus Marinus*, kapt. *A. Langeveld*, om in de loop der aanstaande maand December te zijlen, en de Kaap de Goede Hoop aantedoen, adres ten kantoore van de heeren *van Rijck & Prediger*.

BATAVIA, *den 31sten October* 1818.

Naar Amsterdam,

HET snelzeilend nieuw gekoperd fregat-schip *Christina Bernardina*, gevoerd door kapitein H. F. ZEIJLSTRA, binnen tien dagen te vertrekken en Kaap de Goede Hoop aantedoen.

Iemand genegen zijnde ligte goederen op vracht te laden, gelieven zich te adresseren bij

F. A. BRAND.

Op de Voorrei, en aan de Beurs om een uur.

Advertentie.

DE brik *Aurora*, zal Samarang den 10 dezer verlaten naar herwaards, deszelfs bestemming is Calcutta, waarhenen gezegde brik spoedig na aankomst ter dezer reede vertrekken zal.

Aangaande vracht en passage te adresseren bij de heeren

DEANS, SCOTT & CO.

BATAVIA, *den 5 nov.* 1818.

Advertisement.

THE brig AURORA, will leave Samarang on the 10th instant for this harbour, to proceed to Calcutta shortly thereafter. For Freight and Passage apply to *Messrs. Deans, Scott & Co.*

BATAVIA, *Nov.* 5, 1818.

Vracht

DIRECT naar Amsterdam met het schip CANTON, kapitein *Schindehutte*, adres bij *P. F. Wegener*, op groot Roea-malacca No. 23.

Bekendmaking.

MEN verlangt een perzoon van goed gedrag, en de nodige bekwaamheid bezittende, om als scheeps doctor de reis van hier na Nederland te doen, en als zodanig dienst te presteren aan boord van het Rotterdamsche schip JAVA, kapitein *A. Jongheim*, adres ten kantoore van de Heeren

VAN RIJCK & PREDIGER.

BATAVIA, *den 24 October* 1818.

Verloren.

DEN 16 October ll. op Molenvliet, nabij Rijswijk een kleine witte langharige hond met zwarte vlakken, lange ooren en staart, gehorende tot het ras van de zogenaamde leeuwtjes, die het te regt brengt zal eene belooning ontvangen adres ter Lands Drukkerij.

BATAVIA, *den 24sten October* 1818.

Verloren

OP laatstleden Woensdag omtrend twee uren nadenmiddag op den weg van Moolenvliet, door de onachtzaamheid van den koetsier eene groen geschilderde blikke doos, met een koper hangslootje, inhoudende papieren voor den vinder van geene waarde, die dezelve aan den eigenaar terug brengt of daarvan eenige aanwijzing weet te doen, kan over eene belooning in geld disponeren bij den heer *Verploegh*, ten huize van den heer *Davidson*, op Rijswijk.

Advertentie.

UIT eenige Europesche nieuwspapieren heeft men ontwaard dat de *Graaf Franz von Wedel-Gödens*, zich van zijne bloedverwanten had verwijderd, en uit bijzondere berigten is gebleken dat men vermoedde dat hij zich naar Java had begeven. Indien dit werkelijk het geval mogt zijn, wordt hij verzocht de kennisgave van zijne tegenwoordige verblijfplaats te bezorgen op 'slands drukkerij te Batavia, onder de letters *F. V. W. G.* waardoor hij zich den weg zal openen tot berigten, die voor hem van veel belang zijn.

Advertentie.

OP vrijdag den 30 ll., is op het eiland Engelsch Onrust, een scheeps chaloup gevonden, diegenen dewelke eenige aanspraak daarop vermenen te hebben, worden verzocht zich te adresseren bij

Den Baljuw van Batavia.
F. BREDERO.

Advertentie.

GEPASSEERDE maandag achtermiddag cirka vier uuren, is in de stal van den ondergeteekende binnen geloopen, een paard zonder toom of zadel, wie hetzelve mogt toebehoren, wordt verzocht om hetzelve te willen laten afhalen, mits de kosten van de advertentie ter Drukkerij te voldoen.

F. C. ROBBERTS.

BATAVIA, *den 5 nov.* 1818.

Bekendmaking.

DE ondergeteekende heeft de eer aan het publiek te berigten, dat door hem, met toestemming van de Geneeskundige Kommissie alhier, ten gerieven van de ingezetenen der ommelanden eenen apotheek ten zijnen huize op Molenvliet is

geplaatst, alwaar zoo wel als in de apotheek, staande in de binnen Nieuwpoortstraat, al dat geene voorhanden is wat noodig kan zijn tot gereedmaking der onderscheidene voorschriften.

J. L. HEIJMERIKS.

BATAVIA, *den 5 nov.* 1818.

ALGEMEENE VERGADERING in de *Societeit de Harmonie* te Rijswijk, op maandag den 9den november 1818, 's avonds om half zeven uren.

W. A. KEUCHENIUS, *Sec.*

Berigt.

DE trekking der LOTERIJ No. 3, van *van Gent & comp.*, zal plaats hebben op Zaturdag den 14den November, des namiddags ten 4 uren.

Advertentie.

TER Lands Drukkerij zijn te bekomen eenige exemplaren KORT ONDERRIGT IN HET NIEUWE NEDERLANDSCHE TIENTALLIGE STELSEL VAN MATEN, GEWIGTEN EN MUNTEN; ALS OOK IN DE OP HETZELVE TOEGEPASTE DECIMAAL OF TIENDEELIGE REKENING.

Zoo ook eenige exemplaren DER BESCHRIJVING VAN DE AANLEG EN DE OPENING der NIEUWE HAVEN VAN MIDDELBURG. Per exemplaar voor een Sp. Mat, tegens kontante betaling.

LIEFHEBBERIJ-TOONEEL

TE WELTEVREDEN.

No. 3.

DONDERDAG, den 12*den* *Nov.* 1818.

Epicharis en *Nero*.

Treurspel in vijf bedrijven naar het Fransche van *Legouvé*.

GEVOLGD DOOR

De Engelsche Goederen.

Kluchtspel in twee bedrijven van *A. von Kotzebue*.

Om de grootheid der representatie zal men precies ten half zeven uren beginnen, zullende de deuren ten zes uren geopend worden.

Vreemdelings billetten zullen te bekomen zijn op zondag en maandag morgen, van 8 tot 12 uren bij de bode *Abrahams*, in het Gouvernements-huis op Rijswijk, alwaar mede ter afhaling gedeponeert zijn de billetten van sommigen inteekenaren die dit tot heden verzuimd hebben.

GEDRUKT TE BATAVIA, OP

's Lands Drukkerij.